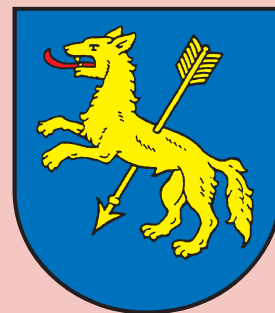

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 5/2014

vyšlo 14. 3. 2014

cena 15 Kč

Nově narození občanci byli zapsáni do pamětní knihy města

Výtvarník Roman Karel oslavil jubileum výstavou

ročník XVI.

Vernisáž výstavy foto poetů v muzeu pokračovala koncertem na Růžku

V Bruntále ocenili nejlepší policisty, mezi nimi i dva Rýmařováci

Mladí hokejisté ukončili letošní sezónu sportovním odpolednem

Karnevalové a masopustní hrátky

Karneval Z pohádky do pohádky v SVČ Rýmařov

Karneval s Hopsalínem MŠ Jelínkova

Masopust ve Staré Vsi

Břežnové vítání dětí

Šárka Chovaničová, Michal Citořský, Gabriel Ujfaluši, David Janeček, Lubomír Mlčák, Matyáš Pintera, Martin Klein, Hana Chocholatá, Sebastián Grulich a Matěj Polášek

Sára Šimková (1. občánek r. 2014), Matyáš Košárek, Denis Ošťádal, Petr Furiš a Liliana Gálíčková

Pár slov... o slušnosti

Pozdravit, poprosit, poděkovat. Železný zákon mého dětství. Kdo nezdraví, neprosí a neděkuje, je hlupák a hulvát, i kdyby chodil v nejdražším prvotřídním oděvu, voněl luxusním parfémem a honosil se tituly před i za jménem, opakovalo se dětem stále dokola. Podle Otova slovníku naučného je pozdrav projevem „úcty, přátelství a dobrých úmyslů, který se děje ritualizovaným gestem a/nebo slovy“. Zdraví se při vstupu do místnosti, zdraví mladší staršího, podřízený nadřízeného, muž ženu - už jsou pryč doby, kdy musela žena nejprve pokývnutím hlavy vyjádřit muži souhlas s tím, aby ji pozdravil.

Pozdravem prokazujeme slušné vychování, které vůbec nezávisí na tom, co je dotyčný zač. Jak píše mistr etikety Ladislav Špaček: „I náčelník pirátů může být galantní a otevřít ženě dveře nebo vzít kuffík.“

Dnešní doba se s nějakými pozdravy moc nepáře. Gentlemani zřejmě brzy vyhynou. Běžně zažíváme, že muži ženu nejenže nepozdraví, ale když už žena psychicky nevydrží a pozdraví jako první, nedostane se jí ani odpovědi. Skoro mám pocit, jako by vyšlo nějaké nařízení, podle kterého se musí za každý pozdrav zaplatit tučný poplatek, a tak se jimi všichni snaží šetřit. Dost často potkávám na ulici rodiče s dětmi, a dítě veselě zdraví, zatímco rodič ani nehlesne. Zajímavý výchovný prvek.

Možná si řeknete, proč mi záleží na takové pitomosti, jako je přání dobrého dne. Proč? Protože slušné vychování je prostě základem, na kterém stojí celé chování člověka k jeho okolí. Pokud by byla většina lidí slušně vychovaných, nemohlo by se přece stát, že se po zimě po celém městě válejí odpadky, nedopalky a psí hromádky. Městské služby by nemusely znovu a znovu opravovat tytéž lavičky, protože jsou každý týden rozlámány a poničené. Nově opravená budova Střediska volného času měla už po

pár týdnech provozu okopané a špinavé vnitřní bílé zdi. Po prvním plese zmizela čidla, která rozsvěcovala světla na toaletách, a když byla čidla dokoupena, při dalším plese opět zmizela. Po veselici místní vzdělávací instituce dokonce zmizela umělecká plastika - vrácena byla značně poškozená, a dodnes se za tento hrdinský čin nikdo nepřišel ani omluvit. O květináčích s živými květinami plných nedopalků, ačkoli se v budově nesmí kouřit, snad ani nemá cenu mluvit.

Kinosál by si sám o sobě zasloužil celý článek: přestože dnes jsou filmová představení mnohdy konzumní záležitostí a kinosály součástí nákupních středisek, náš kinosál byl vybudován za miliony korun a slouží jako multifunkční kulturní prostor. I filmové produkce jsou kulturní akce, a v průběhu představení by se tak nemělo jíst a pít. Na balet si taky nepřinesete řízek a pivo. A tak je mi záhadou, proč je téměř po každém představení v kině jako nastláno drobků z chipsů a sušenek, papírky od bonbonů a plastovými lahve.

Možná dělám z komára velblouda, ale opravdu se mi zdá, že slušní lidé začínají být v menšině a hulvátů přibývá. Většina lidí si stěžuje na chování politiků, ale jsou to jen naši zástupci, námi volení reprezentanti..., proč by tedy měli být jiní než většina země?

Nedávno jsem byla na plese, a když jsem chtěla vyjít ze sálu, předběhl mě ve dveřích hlouček mladých mužů - žádný z nich mi nedal přednost, a poslední pustil dveře opatřené „branem“ přímo na mě. Co si o nich mám myslet? Že jsou to možná budoucí manažeři, podnikatelé, politici, možná jsou pracovití, mají vysoké IQ a zárnou budoucnost? Já si tedy s dovolením myslím, že to byli obyčejní vesničtí balcí.

Ale protože se zvyšuje zájem o výuku společenských tanců a kurzy slušného chování, snad se blýskne na lepší časy.

Tak pěkný den! *ona*

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Nová možnost snížení cen elektřiny a zemního plynu	str. 5
Komunální odpad se od ledna vozí do Horního Benešova	str. 6
Městské služby budou mít nový zametač ulic	str. 6
Čističku odpadních vod čeká rekonstrukce	str. 7
Město rozsvítí nové zdroje veřejného osvětlení	str. 7
Finanční úřad Bruntál - termíny pro odevzdávání daňových přiznání	str. 7

Odbory informují

Odbor dopravy - Malý průvodce dopravním značením (2)	str. 8
--	--------

Zpravodajský servis ve zkratce

Využití zimního stadionu v sezóně 2013/2014	str. 8
---	--------

Jedna paní povídala

Připomínky k provozu autobusové linky k vlakům ČD	str. 9
---	--------

Školství

Setkání dětských recitátorů	str. 10
Juniorská koktejlová soutěž s originálními nápoji	str. 10
Klavíristky přivezly z Krnova první a třetí místo	str. 10
Tanečnice ZUŠ bodovaly v Třebíči	str. 11

Infoservis Střediska volného času Rýmařov

O citlivých mafiánech	str. 14
-----------------------	---------

Městská knihovna

Pestrá příroda Sovinecka	str. 16
--------------------------	---------

Městské muzeum a Galerie Octopus

Utajená výstava Romana Karla	str. 17
Fotopoetové v galerii i v hospodě	str. 18

Můj šálek čaje

Zvěrolékař James Herriot	str. 20
--------------------------	---------

Organizace a spolky

Divadlo Mahen zve na britskou komedii	str. 21
---------------------------------------	---------

Z okolních obcí a měst

Dramatická výchova v Základní škole a Mateřské škole v Horním Městě	str. 22
Ski areál Myšák prošel modernizací	str. 22

Z historie okolních obcí

Tragédie porodní báby a incident na hřbitově	str. 22
--	---------

Moravskoslezský kraj informuje

Šedesátimilionová dotace na ekologické kotle je vyčerpána	str. 23
---	---------

Franz Brixel: Horská kronika

Tři rýmařovské hřbitovy; Michel Tríska neboli Michel špitál; Děkan Haller	str. 24
---	---------

Naše listárna

Ve městě chybí koše na psí exkrementy	str. 25
Lavičky - k čemu nám slouží?	str. 25
Udržovat čistotu je slušnost	str. 25
Jak jsem zažil i přežil lavinu	str. 25

Užitečná informace

Zpětná platba pomáhá řešit potíže při online nákupu	str. 26
Životní pojištění jako výhodné spoření?	str. 26

Sport

Sportovní odpoledne pro mladé hokejisty	str. 28
Fotbalové jaro klepe na dveře	str. 28

Foto na titulní straně:

Redakce - Báječný karneval s Hopsalínem

Aktuálně z města

Nová možnost snížení cen elektřiny a zemního plynu pro domácnosti a firmy ve městě

Ve spolupráci s firmou eCENTRE, a. s., opět připravujeme elektronickou aukci na dodavatele elektrické energie a zemního plynu, která má za cíl ušetřit výdaje občanům a firmám ve městě. Princip výběru spočívá v tom, že majitelé a nájemníci bytů a podnikatelské subjekty ve městě se jako odběratelé energií spojí a vyberou si v elektronické aukci vítěznou firmu - nového dodavatele energií, který dosáhne nejvýhodnější, tj. nejnižší ceny, a s tím pak naváží nový smluvní vztah.

Co musí zájemce udělat, aby se mohl aukce zúčastnit?

V období od 24. března do 9. dubna 2014 bude společnost eCENTRE v kanceláři příspěvkové organizace Byterm v prvním patře budovy na Palackého 11 vybírat vždy každé pondělí a středu v době od 10 do 12 hod. a od 13 do 17 hod. kopie stávajících smluv a posledního vyúčtování na dodávky elektrické energie a zemního plynu. Zájemce zde podepíše „Souhlas klienta se zpracováním osobních údajů“, „Smlouvu o poskytování služeb optimalizace výdajů klienta“ a „Dohodu o plné moci“.

Účast v aukci a veškeré zřadování (vypovězení a uzavření smluv atd.) jsou pro zájemce bezplatné. Aukce se mohou zúčastnit i zájem-

ci z okolních obcí v regionu. Pro ně zřídí kontaktní místa příslušná obec nebo mohou využít to v Rýmařově. Pokud mají občané v současné době uzavřeny různé smlouvy na dodavatele energií s různou výpovědní lhůtou, pak firma smlouvy stávajícím dodavatelům vypoví a po uplynutí výpovědní lhůty naváže nové smluvní vztahy. Pokud by se stalo, že nově vysoutěžené ceny budou náhodou vyšší než u stávajícího dodavatele, pak bude trvat původní dodavatelská smlouva. Každý účastník se dozví, kolik je jeho úspora po aukci ve srovnání se starou cenou. Aukce je prováděna jen na část ceny energie, tzv. silovou energii. Platba za transport zůstává stále vlastníkům energetických sítí. Nový dodavatel ale vystupuje k domácnosti se svou cenou jako jediný samostatný dodavatelský subjekt. Po aukci bude každý zájemce vyzván, aby na tomtéž místě podepsal novou smlouvu s novým dodavatelem.

Lze si jen přát, aby se aukce zúčastnilo ve městě maximum domácností a podnikatelských subjektů a výběr nového dodavatele byl úspěšný. Kopii smlouvy a propagační materiály aukce naleznete na webových stránkách města.

Ing. Petr Klouda, starosta

Jste mladá rodina, senior nebo firma? Chcete snížit své náklady? Zapojte se do druhého kola elektronické aukce určené pro domácnosti a firmy v Rýmařově a okolí.

Za rok 2013 s námi lidé ve 21 320 domácnostech ušetřili 210 milionů korun.

Město Rýmařov připravuje ve spojení s pořadatelskou firmou eCentre, a. s., již druhé kolo e-aukce na výběr dodavatele plynu a elektrické energie. Občané a firmy z Rýmařova se tak mohou již brzy připojit k obyvatelům, kterým se svou účastí v prvním kole podařilo díky elektronickým aukcím uspořit až desetitisíce korun ročně za dodávky energií.

94 % domácností, které se zapojily v průběhu minulého roku do e-aukcí, ušetřilo více než 20 % svých dosavadních nákladů na soutěžené komodity.

Mnozí klienti ušetřili v prvních aukcích roku 2014 i více než 20 % svých nákladů na energii, a to i oproti ceníkovým cenám roku 2014, u kterých byl předvídaná a všeobecně oznamován pokles.

„Výsledky z prvních letošních aukcí ukazují, že tento způsob výběru dodavatele je výhodný pokaždé, protože je postaven na principu sdružené poptávky,“ vysvětluje Vítězslav Grygar, ředitel společnosti eCENTRE.

Pro obyvatele i firmy je služba zcela ZDARMA. Pořadatelské firmě neplatí za zprostředkování aukce nic ani město.

Aukční poplatek zaplatí firmě po ukončení aukce dodavatel, který e-aukci vyhraje.

Kontaktní místo bude otevřeno v prostorách Bytermu Rýmařov každé pondělí a středu v čase 10-12 a 13-17 hodin. Sběr podkladů bude zahájen 24. března a ukončen 9. dubna 2014.

Požadovanými podklady jsou opět roční vyúčtování za elektřinu / plyn a smlouva s aktuálním dodavatelem (pokud jde o smlouvu na dobu neurčitou, není potřeba).

Kontakt na zástupce společnosti eCENTRE:

tel: 778 084 008, 778 076 008
informace@cenyzaukce.cz

Zástupci města se setkali s podnikateli

Město Rýmařov uspořádalo ve čtvrtek 6. března v hotelu Slunce tradiční setkání podnikatelské veřejnosti se zástupci města. Starosta Petr Klouda přivítal

představitelé rýmařovských firem a v úvodu zdůraznil potřebnost a účelnost komunikace města s podnikatelskou veřejností. Podnikatele přítom radnice zve

na setkání na základě spolupráce s městem, a jak dále řekl starosta, také podle zájmu jednotlivých firem o spolupráci na konkrétních investičních akcích ve městě.

Vyslovil přání, aby tato spolupráce probíhala ve stejném duchu i v příštích letech.

Petr Klouda podnikatele informoval o hospodaření města

v uplynulém roce, zmínil se o některých větších dokončených investičních akcích i o těch, které na své dokončení teprve čekají. Podle starosty šlo o největší rozsah realizovaných akcí za posledních několik let v celkové výši přesahující 100 milionů korun.

„Z tohoto pohledu považují toto volební období za velmi úspěšné. V maximální míře jsme se snažili využít dotací z období let 2007-2013. V letošním roce zbývá z velkých akcí dokončit náměstí, obdrželi jsme neoficiální informaci, že bychom mohli obdržet dotaci na cyklostezku od Penny marketu do Janovic, bude se dokončovat revitalizace sídliště Větrná a Hornoměstská, kom-

plexní opravou projde letos městská komunikace na Havlíčkově a Národní ulici a také spojnice Žižkova - Revoluční,“ informoval podnikatele starosta a dále zástupcům firem sdělil některé poslední možnosti čerpání financí na jednotlivé projekty, kterých mohou využít.

V neformální diskusi se podnikatelé zajímali například o chátovací objekt na Husově ulici, ztraktivněn zámeckého parku v Janovicích či o možnost vybudování chodníku v Edrovicích. Zazněl také dotaz, proč ještě nebyla zrekonstruována nevzhledná budova, v níž sídlí prodejna Nábytku Polách, a zůstává tak jedinou skvrnou opraveného náměstí. „Město s tím bohužel ne-

může nic dělat, protože se jedná o privátní objekt, vše záleží na majiteli,“ sdělil starosta Petr Klouda.

Podobně jako v předchozích letech byla jedním z nejvíce kritizovaných nedostatků Rýmařovska páteřní komunikace spojující Moravskoslezský a Olomoucký kraj. Starosta podnikatelskou veřejnost informoval o současném stavu oprav, objízdných trasách a o znovutevření komunikace ve směru na Dlouhou Loučku na konci srpna. Někteří zástupci firem, zejména dopravci, mají ale podezření, že s ukončením oprav na moravskoslezské straně dojde k uzavření komunikace ve Valšovském Dole z olomoucké strany.

„Tuto informaci nemůžu vyloučit. Pořád nemáme oficiální stanovisko olomoucké strany, že tomu tak nebude. Může se stát, že náš úsek bude dokončen a otevřen a olomoucká strana udělá uzavírku a začne s opravami,“ komentoval opravy diskutované komunikace Petr Klouda.

Starosta na závěr oficiální části setkání podnikatelské veřejnosti se zástupci radnice vyslovil poděkování podnikatelům za to, že se účastní mnoha investičních akcí a sami se zapojují do nejrůznějších programů. Setkání podnikatelů dále pokračovalo v duchu neformální diskuse a zástupci firem se navzájem informovali o problémech v jednotlivých oborech. JiKo

Městské služby informují

Komunální odpad se od ledna vozí do Horního Benešova

Do konce loňského roku odvážely Městské služby Rýmařov směsný

komunální odpad a velkoobjemový odpad na skládku společnosti

Sita v Rapotíně. Vzhledem ke skutečnosti, že končila platnost smlouvy s touto společností (na období 2010-2013), bylo připraveno a vyhlášeno výběrové řízení na nového dodavatele. Do výběrového řízení se přihlásily tři společnosti a vítězem se stala firma van Gansewinkel, která bude přijímat na své skládce v Horním Benešově komunální a velkoobjemový odpad z Rýmařova a okolí do konce roku 2017.

„Rozhodujícím faktorem pro vítězství firmy van Gansewinkel ve výběrovém řízení byla výsledná cena za uložení jedné tuny odpadu, protože dalším kritériem byla vzdálenost jednotlivých skládek, a tu mají všechny společnosti přihlášené do výběrového řízení cca stejnou - okolo 35 km,“ doplnil jednatel společnosti Městské služby

Rýmařov Ing. Luděk Šimko. Od ledna se veškerý směsný komunální odpad odváží kuka vozy na skládku do Horního Benešova. V nejbližší době se plánuje vznik překladiště v odpadovém centru na ulici 8. května v Rýmařově, kde se bude odpad překládat do velkoobjemových kontejnerů (jeden cca 40 m³) a následně převážet na skládku. Do jedné nákladní soupravy (dvou kontejnerů) se vejde odpad asi ze tří kuka vozů. V rámci tohoto systému se ušetří pohonné hmoty za dopravu i čas. „V roce 2013 jsme podávali na základě výzvy žádost o dotaci na vybudování překladiště, ale u této výzvy jsme neuspěli. Na podzim loňského roku byla vyhlášena nová výzva. Výsledky prozatím ještě neznáme,“ upřesnil Luděk Šimko.

JiKo

Městské služby budou mít nový zametač ulic

Od února 1986 slouží Městským službám zametač ulic na podvozku zastaralého vozidla IFA. Podle slov jednatele Městských služeb Rýmařov Ludka Šimka má tento stroj svá nejlepší léta za sebou, již se nevyrobí a náhradní díly na něj je velmi obtížné sehnat.

Před třemi lety se proto začal zpracovávat projekt dotace na nový zametač vůz. „Máme splněny všechny podmínky a čekáme na závěrečné rozhodnutí Operačního programu Životní prostředí. Předpokládáme, že rozhodnutí bychom mohli obdržet v průběhu letošního března s tím, že od da-

ta, kdy je obdržíme, se začne stavět nový vůz. Společnost, která vyhrála výběrové řízení, má 150 dnů na jeho dodání. Doufáme, že na podzim letošního roku už bychom mohli vyjet do Rýmařova a jeho místních částí s novým zametačem ulic,“ informoval jednatel Městských služeb Rýmařov Luděk Šimko.

Vysoutěžená cena za nový zametač je 5,5 milionu korun (bez DPH) s tím, že podíl Městských služeb jako žadatele o dotaci bude 10 % a 90 % půjde z dotací Operačního programu Životní prostředí. JiKo

Foto: repro archiv MěS

Čističku odpadních vod čeká rekonstrukce

V roce 1996 byla v Rýmařově na ulici 8. května uvedena do provozu nová čistička odpadních vod (ČOV). Po osmnácti letech nepřetržitého provozu bude však podle slov jednatele Městských služeb Ludka Šimka nutná obnova některých jejích komponentů.

Pro letošní rok zůstala cena stočného pro občany Rýmařova v nezměněné výši 22,50 Kč/m³ (bez DPH). Je to jedna z nejnižších cen stočného ve srovnání s jinými obcemi a městy České republiky. Jen pro představu Břidličná má cenu stočného 37,60 Kč/m³ (bez DPH). Cena se odvíjí od nákladů na údržbu čističky odpadních vod a kanalizace.

„Technologie a řízení naší čističky odpadních vod je ve stavu, kdy nutně potřebuje obnovu, takže jsme se rozhodli, že zpracujeme projekt na řízení ČOV, to znamená na veškeré elektrické části a řízení. V letošním roce se začalo se

zpracováním projektu, který zahrnuje přemístění rozvaděčů z agresivního prostředí do suchého, aby životnost zařízení byla co nejvyšší, samozřejmě s novými řídicími systémy, které se v současné době používají. Projekt bude použit pro následné výběrové řízení na dodávku této služby. Předpokládám, že se tak stane v průběhu příštího roku,“ přiblížil plánovanou rekonstrukci Luděk Šimko.

Dalším komponentem ČOV, který je zastaralý a potřebuje obnovu, je kalolis. Jeho výkon je čím dál nižší. Jen pro zajímavost, vylišovaný kal z čističky se odváží do kompostárny na skládku firmy Sita v Rapotíně v množství přibližně 500 tun za rok. V Rýmařově je také kompostárna, ta však svou kapacitou vystačí pouze na posečnou trávu a shrabané listí.

Oprava ČOV se bude odehrávat za plného provozu a v několika etapách postupného obměňování

tak, aby bylo elektrické řízení čističky na konci příštího roku vyřešeno. Vše je závislé na finančních prostředcích, jen rekonstrukce řízení velína ČOV vyjde zhruba na jeden milion korun.

V letošním roce by se měla také budovat nová kanalizace na Okružní a Hornoměstské ulici a v plánu je veškerá údržba stávající kanalizace, kterou mají Měst-

ské služby v provozu. „Chceme se zejména zaměřit na propadlé kanálové vpusti (šachty), tak aby byly komunikace co nejlépe sjízdné. Jde v podstatě o pokračování této údržby z loňského roku. Dále se snažíme obnovit některé vpusti, které byly v minulosti zaasfaltovány, abychom měli do kanalizace všude a vždy přístup,“ shrnul Luděk Šimko. JiKo

Město rozsvítí nové zdroje veřejného osvětlení

Dosud se ve většině měst a obcí včetně Rýmařova používaly v tělesech pouličního osvětlení sodíkové výbojky, které měly svítivost 70 - 250 wattů podle toho, jakou část komunikace osvětlovaly. Dnešní trend směřuje spíše k LED diodám nebo indukčním světelným zdrojům, které mají oproti klasickým sodíkovým výbojkám až pětinou spotřebu při zachování stávající svítivosti. V rámci úsporných opatření provádí v současné době Městské služby Rýmařov výměnu zdrojů

pouličního osvětlení v našem městě a místních částech.

„V Rýmařově vyměňujeme zkušebně sodíkové výbojky v lampách veřejného osvětlení za LED diody. Toho si mohli povšimnout občané našeho města, kteří například bydlí na Sokolovské a Hornoměstské ulici, částečně na Palackého a Bartákově ulici, dále na ulici Sadové nebo Julia Sedláka. Výměna sodíkových výbojek za LED světelné zdroje je provedena již u řady stožárů veřejného osvětlení s tím, že někte-

ré z nich jsou ve zkušebním provozu téměř rok. Prozatím se nevyskytl žádný problém,“ přiblížil jednatel Městských služeb Rýmařov Luděk Šimko.

Kromě LED diod zahájily Městské služby zkušebně také instalaci indukčních světelných zdrojů, například na autobusovém stanovišti. Luděk Šimko zdůraznil, že jde o testování různých světelných zdrojů a ten, který se nejlépe osvědčí v praxi nejen v rámci úspory, ale i kvality, bude ponechán natrvalo.

Z názoru občanů města však vyplývá, že některé nově instalované zdroje světla pouličního osvětlení mají slabší intenzitu než původní zdroje. Luděk Šimko na to odpovídá: „Dá se říci, že je to o vnímání světla. Intenzita svítivosti je shodná, což dokazuje naše měření prováděné luxmetrem, ovšem okometricky může někomu připadat, že žluté světlo má větší intenzitu než světlo bílé. V Rýmařově používáme 'nejteplejší' LED zdroje světla, jaké existují, ale i tak je jejich

světlo ve srovnání se sodíkovým bělejší.“

V Rýmařově a místních částech je celkem osmadvacet odběrných míst, z nichž je napájeno 1150 sloupů veřejného osvětlení. Tato odběrná místa jsou osazena astrálními hodinami, které na základě signálu z družice veřejné osvětlení zapínají a vypínají. Při průměrném svícení 11 až 12 hodin denně je roční spotřeba energie u veřejného osvětlení asi 580 MWh.

Elektrická energie pro veřejné osvětlení našeho města tvoří 50 % nákladů veškeré spotřebované energie. Tuto poměrně vysokou částku se snaží město snížit právě použitím úsporných světelných zdrojů při zachování stejné svítivosti. Ne všechna svítidla v Rýmařově však mohou projít inovací. Některá z nich, například na sídlišti Větrná, náměstí Míru nebo cyklostezce na ulici 8. května, byla vybudována v rámci konkrétních projektů a kvůli jejich udržitelnosti se do těchto svítidel nesmí zasahovat. JiKo

Ilustr. foto: fiatlux.cz

**Finanční úřad Bruntál
oznamuje termíny pro odevzdávání daňových přiznání**

31. března 2014

1. dubna 2014

13.00 - 17.00

klubovna SVČ Rýmařov (mezipatro)

Odbory MĚÚ informují

odbor dopravy

Malý průvodce dopravním značením - 2. část

Vzhledem k tomu, že někteří řidiči ve městě neustále porušují zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, zejména co se týká zákazu zastavení a stání, parkování mimo vyznačená parkoviště, povolené rychlosti v obci či v obytných zónách ad., rozhodl se odbor dopravy a silničního hospodářství Městského úřadu v Rýmařově formou seriálu upozornit na význam některých dopravních značek, umístěných na území města a v jeho místních částech.

Zóna na Husově ulici se zákazem parkování mimo vyznačená parkoviště

Značky **Zóna s dopravním omezením** (č. IP 25a) a **Konec zóny s dopravním omezením** (č. IP 25b) označují oblast (část obce apod.), kde platí nebezpečí, zákaz nebo omezení vyplývající z užitých symbolů značky nebo značek, pokud místní úpravou provozu na pozemních komunikacích uvnitř oblasti není stanoveno jinak; dopravní omezení týkající se jen určitých vozidel, doby apod. se vyznačuje ve spodní části značek vhodným nápisem nebo symbolem.

Značky **Pěší zóna** (č. IP 27a) a **Konec pěší zóny** (č. IP 27b) označují oblast, například část obce, určenou především pro chodce; ve spodní části značek se vyznačuje vhodným nápisem nebo symbolem, kterým vozidlům je vjezd do této oblasti povolen, příp. v jaké době; značka č. IP 27b může být umístěna vlevo při výjezdu z pěší zóny z opačné strany značky č. IP 27a. V pěší zóně smějí chodci užívat pozemní komunikaci v celé její šířce, přičemž se na ně nevztahu-

Pěší zóna na Radniční ulici

je § 53 zákona o silničním provozu. Do pěší zóny je povolen vjezd jen vozidlům vyznačeným ve spodní části dopravní značky, pokud jsou uvedena.

Značky **Obytná zóna** (č. IP 26a) a **Konec obytné zóny** (č. IP 26b) označují oblast, v níž se preferují chodci a omezuje provoz motorových vozidel.

V obytné a pěší zóně smějí chodci užívat pozemní komunikaci v celé její šířce, přičemž se na ně nevztahuje § 53 zákona o silničním provozu. Hry dětí na pozemní komunikaci jsou dovo-

leny jen v obytné zóně.

V obytné zóně a pěší zóně smí řidiči jet rychlostí nejvýše 20 km/h. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.

Obytná zóna na sídlišti Pivovarská

V obytné zóně a pěší zóně musí chodci umožnit vozidlům jízdu. To platí i pro děti hrající si v obytné zóně.

Odbor dopravy
a silničního hospodářství

Zpravodajský servis ve zkratce

Využití zimního stadionu v sezóně 2013/2014

Návštěvnost zimního stadionu v letošní bruslařské sezóně, která byla bohužel zkrácena o polo-

vinu listopadu a část února, kdy bylo na zimní období nadměrné teplo, se zvýšila o 811 návštěvní-

ků ve srovnání s loňským rokem (sezóna 2013/2014 - 3 908 platících návštěvníků, sezóna 2012/2013 - 3 097 platících návštěvníků). Poměr návštěvnosti dětí a dospělých byl cca 60 % ku 40 %. V listopadu navštívilo kluziště 233 dětí a 187 dospělých, v prosinci 862 dětí a 588 dospělých, v lednu 616 dětí a 433 dospělých a v únoru si přišlo na zimní stadion zabruslit 548 dětí a 441 dospělých bruslařů.

Zvýšenou návštěvnost zapříčinil především fakt, že šlo o jednu z mála zimních sportovních aktivit, které se v letošní „bezsněhové“ sezóně daly v samotném

Rýmařově provozovat, snad s výjimkou běžeckého lyžování v částečně zasněženém areálu zahrady Hedvy.

Veřejné bruslení probíhalo pravidelně ve všední dny od 14.30 do 16.30, v sobotu a neděli od 14.00 do 16.30 a dvakrát týdně se konalo večerní bruslení, a to ve středu a sobotu od 19.00 do 21.00. Celkem bylo v sezóně 2013/2014 sto čtyři volných bruslení. Ceny volného bruslení jsou již několik let na stejné úrovni - 20 Kč u dětí a 30 Kč u dospělých.

Ing. Luděk Šimko,
jednatel MĚS Rýmařov

Slovo krajského zastupitele

Ve čtvrtek 27. února se konalo osmé zasedání Zastupitelstva Moravskoslezského kraje. K projednání bylo předloženo celkem 59 materiálů.

Na počátku jednání složila MVDr. Barbora Jelonková (ČSSD) slib člena zastupitelstva,

aby mohla nahradit MUDr. Svatopluka Němečka (ČSSD), který se stal ministrem zdravotnictví.

Náměstek hejtmána Mgr. Daniel Havlík předložil zastupitelstvu důležitý materiál - Stanovení základní dopravní obslužnosti pro

území Moravskoslezského kraje na období roku 2014. Dopravní obslužnost v Moravskoslezském kraji je zajišťována železniční, autobusovou a městskou hromadnou dopravou. Smlouvy o závazku veřejné služby v linkové a drážní dopravě jsou uzavřeny na roky 2007-

2018 s výjimkou Českých drah, a. s., s nimiž je smlouva uzavřena na roky 2007-2019.

Na rok 2014 předložily České dráhy, a. s., odhad předpokládané ztráty ve výši 880 491 197 Kč. Tato částka však překračuje schválený rozpočet kraje na rok 2014. Při zachování stávajícího rozsahu dopravní obslužnosti bylo s Českými drahami smlouveno navýšení o 17 426 470 Kč. České dráhy po vyjednávání přistoupily na 50% snížení průměrného zisku. Jenom pro představu, základní dopravní obslužnost na území Moravskoslezského kraje na letošní rok činí v linkové autobusové dopravě 29 794 334 km a v drážní dopravě 6 991 002 km.

Dále byly schváleny dotace na podporu hos-

podání v lesích. Moravskoslezský kraj dlouhodobě podporuje zejména malé vlastníky lesů s cílem zajistit stabilitu lesních porostů. V letošním roce je v rozpočtu na tuto oblast vyčleněno 18 milionů korun. Žadatelé mohou příspěvek na obnovu a výchovu lesních porostů na území našeho kraje čerpat od 1. ledna do 31. prosince 2014.

Taktéž včelařství je v nynější uspěchané době opomíjeno, proto kraj vyhlásil dotační program Příspěvky na podporu včelařství v Moravskoslezském kraji v roce 2014. Alokovaná částka z rozpočtu kraje činí 2 miliony korun. Začínající včelař může obdržet jednorázovou dotaci ve výši 3 až 15 tisíc korun. Cílem dotačního programu je zvýšit po-

čtu včelstev v našem kraji, neboť příroda a tento obor to nezbytně potřebují.

Dále bych chtěl informovat, že byla předána první mikropůjčka z dotačního programu Podpora malých a středních podnikatelů ve výši 500 tisíc Kč s úročením 2 %.

Na dalším jednání zastupitelstva MSK, které se bude konat v dubnu, se bude projednávat závěrečný účet za rok 2013. Odhaduji, že by mohl skončit s přebytkem 300-320 milionů Kč. Budu usilovat o to, aby na kapitolu dopravy bylo přesunuto alespoň 100 milionů korun, které by měly být následně použity na opravy a rekonstrukce silnic.

*Ing. Jaroslav Kala,
krajský zastupitel, místostarosta*

Jedna paní povídala

Připomínky k provozu autobusové linky k vlakům ČD

Podle názoru lidí a také řidičů autobusů je tato linka úplně zbytečná, ztrátová a předražená. Těch pár lidí, co přepraví za měsíc, nic neřeší. Cena za jízdu mezi nádražím ČD a autobusovým stanovištěm je 13 Kč, z autobusového stanoviště k nemocnici také 13 Kč. To je přímo okrádání občanů. Nebylo by lepší těch 340 tisíc ročně ušetřit a použít na zřízení okružní linky z autobusového stanoviště k Penny marketu, do Janovic, ke Komerční bance a Lidlu zpět na autobusové stanoviště? Bylo by to výhodné pro seniory, nemocné i ostatní občany, a to za rozumnou cenu, jako má Bruntál. Chce to rozumně uvážit a vyzkoušet.

Rostislav Kubis

odpovídá místostarosta Jaroslav Kala

K připomínce pana Kubise, ve které se vyjadřuje ke zbytečnosti návazných spojů od vlaků Českých drah v Rýmařově, bych chtěl říci, že cena za jízdenku je vypočtená správně dle tarify ODIS pro jednotlivé jízdné. Je to ta nejvyšší možná cena, tj. při platbě v hotovosti. Při platbě s ODIS kartou je o 2 Kč nižší, tj. 11 Kč. Pokud se v letošním roce podaří s Českými drahami, popřípadě jiným

drážním dopravcem projednat jednotlivé jízdné na ODIS kartu, tak se při přestupu nezapočte základní sazba 9 Kč a v autobuse se pak zaplatí pouze 2 Kč (za 2 km). Cílem je tedy umožnit zvýhodněné přestupy i mezi vlakem a autobusem, tak jak to je již nyní možné mezi autobusovými spoji. Smyslem přípojů autobusů na vlakové nádraží je zlepšení dopravního komfortu.

Co se týká okružní linky, má pisatel asi na mysli autobusy, které jezdí ve větších městech do nákupních center. Tyto autobusy si platí obchodní řetězce. Okružní linka v Rýmařově by musela být součástí MHD. Pro informaci v bruntálské MHD je cena jízdenky 9 Kč a je součástí ODIS.

*Ing. Jaroslav Kala, krajský zastupitel,
místostarosta*

Chcete nás?

V útulcích po celé republice čeká na svou šanci plno štěnat i dospělých psů. Jsou zde nechtěná štěňata, psi, kteří přišli o své pány, nepovedené dárky k Vánocům nebo za vysvědčení. Nové opatrovníky potřebují všichni psi z útulků, čistokrevní stejně jako inteligentní kříženci. Pokud tedy nutně nepotřebujete pejska z encyklopedie, ale hledáte věrného přítele, zkuste hledat v útulcích. Provizorní záchytný kotec pro nalezené a opuštěné pejsky má i město Rýmařov. Ve spolupráci s městskou policií a Městskými službami Rýmařov budeme představovat aktuální nalezené, kteří čekají na svého pána nebo na nového lidského přítele.

Pším nalezcem, kterého do záchytného kotce přivezli začátkem ledna, pravděpodobně z Břidličné, je tento mladý a hodný křížec většího vzrůstu s moudrými a oddanými očima. Na obojku má napsáno jméno Koby.

V případě zájmu, dotazů či vyzvednutí kontaktujte odpovědného pracovníka na tel.: 737 241 052.

JiKo

Školství

Setkání dětských recitátorů

Každý rok soutěží žáci 1. až 5. tříd v přednesu básní. Letošní setkání malých recitátorů se uskutečnilo v pondělí 10. února v koncertním sále ZUŠ v odpoledních hodinách, takže se ho mohli zúčastnit i rodiče dětí. Slavnostní prostředí i úvodní klavírní minikoncert žáků ZUŠ pod vedením Evy Hradilové motivoval malé recitá-

tory k pěkným výkonům, za které obdrželi sladké červené jablko. Svého úkolu se velmi dobře zhostila i odborná porota, která vybrala z řad přednášejících zástupce pro okresní kolo v recitaci, které se bude konat 6. března v Krnově. Děkuji všem dětem za jejich úsilí, odvahu vystoupit před plným sálem i za zážitek z poslechu hez-

kých a někdy i velmi vtipných básní. Současně děkuji řediteli ZUŠ Jiřímu Tauferovi za poskytnutí pěkného sálu, jenž letošní přehlídku kladně ovlivnil. Děkuji členům poroty Miroslavě Misarové, Silvii Jablončíkové, Pavlu Hejskovi, Lukáši Krumpolcovi a řediteli základní školy Miloslavu Horkému. Mé poděkování

patří i zástupci ZŠ Rýmařov Jiřímu Gajdošovi a Evě Hradilové za pomoc při organizaci. Chtěla bych popřát vybraným žákům Alexandře Glacnerové, Kryštofu Kovaříkovi, Sáře Šmaterové a Magdaléně Niklové mnoho úspěchů v okresním kole recitační soutěže.

Foto a text: Dagmar Gajdošová

Juniorská koktejlová soutěž s originálními nápoji

Neodmyslitelnou součástí odborné výuky je soutěžení a prezentace výsledků práce hotelových a středních odborných škol v oborech číšník, kuchař a barman. Žáci Gymnázia a Střední odborné školy Rýmařov se zúčastnili v letošním školním roce dvou velmi prestižních barmanských soutěží.

První z nich, Kroměřížská juniorská koktejlová soutěž 2014, proběhla 12. února 2014 za účasti České barmanské asociace (což svědčí o jejím významu a prestiži). Jde o juniorskou klasickou koktejlovou soutěž pro studenty gastronomických škol, která je zařazena mezi soutěže vyhlašované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Potěšitelné je, že obě žákyně naší školy Ivana Chudá a Barbora Grenárová v ní zaznamenaly nezanedbatelný úspěch. Pod vede-

ním učitelky odborného výcviku Mgr. Nataši Skoupilové nacvičily přípravu dvou originálních nápojů. Barbora se předvedla s nápojem pojmenovaným Queen Bee, při jehož přípravě prokázala, že brilantně ovládá techniku míchání, za což po právu získala vysoký počet bodů. Ivanin „drink“ byl ohodnocen porotou jako velmi moderní a výběrem ingrediencí dopadl jako jeden z nejlépe hodnocených.

O dva týdny později, 26. února 2014, se konal již XVI. ročník soutěže AHOL cup 2014. Tentokrát měl každý ze 42 účastníků vymyslet a předvést koktejl s použitím vodky Finlandia a nealkoholického Bohemia sektu. Obě reprezentantky naší školy měly za úkol namíchat dva nápoje After Dinner Cocktail

a Sparkling Cocktail. Bára Grenárová i Ivana Chudá se přípravu těchto nelehkých nápojů zhostily velmi dobře a navzdory obrovské konkurenci se umístily v bronzovém pásmu.

Studentky školu reprezentovaly

skvěle, nasbíraly nové zkušenosti a nápady pro další soutěže i praktické využití ve svém budoucím povolání a potvrdily vysokou kvalitu odborné přípravy, kterou naše škola poskytuje.

Mgr. Nataša Skoupilová

Foto: archiv Gym. a SOŠ Rýmařov

Klavíristky přivezly z Krnova první a třetí místo

V úterý 18. února se v Krnově po třech letech konalo okresní kolo soutěže v sólové hře na klavír. Soutěž vyhlašuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR a její účastníci musí splňovat soutěžní kritéria: časový limit 4 až 6 minut hry z paměti, povinná interpretace barokní nebo klasické skladby a přednesové skladby různého stylového období.

Základní uměleckou školu Rýmařov reprezentovaly dvě malé klavíristky ze třídy Evy Hradilové se skladbami Georga Philippa Telemanna, Josepha Haydna, Milana Dlouhého a Williama Gillocka. V nulté kategorii získala Barbora Peterková 1. místo a Vendula Sochorová v první kategorii 3. místo.

Foto a text:

Eva Hradilová, ZUŠ Rýmařov

Tanečnice ZUŠ bodovaly v Třebíči

V Třebíči se 1. března uskutečnila soutěž v sólových tancích, duích a formacích pod názvem M-Style Dance 2014. Naše malé sólistky Ivanka Němcová a Julinka Brštáková se na tuto taneční přehlídku pečlivě připravovaly. Je nutno říci, že účast byla velká a pořadatel nezvládl ani organizační část, ani tu odbornou (vyhlášení hlavní věkové kategorie probíhalo o půlnoci, což je nepřijatelné!).

V konkurenčním boji jsme přesto skončily na předních místech. Ivanka Němcová si po malém za-

váhání vytancovala 5. místo za skladbičku *Zimní víla* a Julinka Brštáková obsadila krásné 3. místo s choreografií *Ledová květ*. Oběma děvčatům moc blahopřeji a velké poděkování patří také rodičům obou tanečnic.

Od 16. března se na plně obrátky rozbíhají taneční soutěže formací, kterých se taneční obor ZUŠ Rýmařov zúčastní v dětské i juniorské kategorii. Držte nám pěsti.

*Alena Tomešková,
vedoucí a choreografka
tanečního oboru ZUŠ*

Foto: archiv ZUŠ Rýmařov

Podpořte Projekt Michalka!

Vážení čtenáři,

předkládáme vám výzvu k podpoře Projektu Michalka, jehož smyslem je získat finanční prostředky pro těžce handicapovanou Michalku Boudovou a její nemocnou maminku Zdenku. Kampaň zastřešuje Základní škola Rýmařov, Školní náměstí 1, příspěvková organizace. Spolu práci přislíbila také ZUŠ Rýmařov, ZŠ Rýmařov, Jelínkova 1, kolektiv rehabilitačních sestřiček MUDr. Horáka, prodejna Hruška a další. Projekt potrvá čtyři měsíce, tj. od března do června a zapojit se do něj může kdokoli. Stačí navštívit některý z koncertů na podporu projektu, akademii naší školy či benefiční akci, která se připravuje ve spolupráci se školami a Buřinkou. Příspěvt lze také zakoupením balíčku Avon či výrobků Avon z katalogu (část provize bude odeslána Michalce), přímo na transparentní, kontrolovaný účet nebo do některé z pokladniček ve městě. Číslo účtu i adresy pokladniček jsou uvedeny v letáku.

Výtěžek z Projektu Michalka je určen na zajištění pečovatelské služby pro Michalku, na úhradu její nákladné léčby a speciální výživy. Informace o finančním přírůstku na účtu a další související články najdete na stránkách Rýmařovského horizontu a na Facebooku pod heslem Pomoc pro Michalku.

Děkuji všem, kteří už přispěli nebo s projektem pomáhají. Za první týden přinesl první ovoce v podobě čistého výtěžku 3 300 Kč! Co teprve můžeme dokázat všichni společně!

*Stanislava Gerhardová,
kontaktní osoba
Projektu Michalka
tel. 604 273 472,
mail:stanka.ger@seznam.cz*

Číslo účtu: 107-6299350247/0100

Již podpořili nebo podpořit přislíbili:

- kolektiv ZŠ Rýmařov, Školní náměstí 1, p. o.
- kolektiv ZŠ Rýmařov, budova na Národní ul.
- MŠ a ZŠ v Horním Městě
- ZUŠ Rýmařov, Čapkova ul.
- Gymnázium a Střední odborná škola, Rýmařov, p. o., Sokolovská ul.
- časopis RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT - mediální podpora
- kolektiv prodejny HRUŠKA, 1. máje 13, Rýmařov
- PNS - novinový stánek Marie Tomešové, Pivovarská ul.

- Facebook info má na starost Marcela Pagáčová
- Přátelé, kamarádi, rodina, zákazníci – všichni ti, kteří si zakoupili kosmetiku Avon s platným dokladem označeným logem Projektu Michalka

Pokladničky: (místa, kde můžete přispět finanční částkou):

1. ZŠ Rýmařov, Školní náměstí 1
2. ZŠ Rýmařov, Národní ul.
3. PNS - novinový stánek Marie Tomešové, Pivovarská ul.
4. Prodejna HRUŠKA, 1. máje 13, vedoucí Marie Javůrková

Projekt Michalka

Projekt Michalka zastřešuje:

Základní škola Rýmařov, Školní náměstí 1
(příspěvková organizace)

Mgr. Hana Měráková – ředitelka školy

Mgr. Stanislava Gerhardová - kontaktní osoba Projektu Michalka
výhradní Avon lady Projektu Michalka, IČ: 60758015
(tel.: 604 273 472, stanka.ger@seznam.cz)

Časové období akce: 1. března - 30. června 2014

Výtěžek za období: 1.-9. března 2014 (první týden Projektu Michalka)

- 1 140 Kč (z prodeje kosmetiky Avon)
- 950 Kč (prodejní akce v prodejně HRUŠKA, 1. máje 13, sobota 8. 3. 2014)
- 1 210 Kč (hotovost)

Celkem: 3 300 Kč

Děkujeme všem, kteří **Projekt Michalka** jakkoli podpořili nebo se chystají podpořit. Děkujeme za zaslání finanční částky na výše uvedené číslo účtu. Účet byl zřízen přímo na Michalku, která je již plnoletá. Účet je transparentní, kontrolovatelný, přístupný k nahlédnutí a v příštím čísle Rýmařovského horizontu vám prozradíme částku, která byla na účet připsána od 1. března 2014, ode dne zahájení Projektu Michalka.

Michalka vám všem moc děkuje ☺.

Projekt Michalka připravila, foto a text: Mgr. Stanislava Gerhardová

Adresa: Michalka Boudová, Revoluční 12, 795 01 Rýmařov

Dobrý den ☺,

Jmenuji se MICHALKA Boudová a bydlím se svou maminkou v malém bytě v Rýmařově. Jsme samy a je nám často moc smutno, protože jsme obě hodně nemocné a máme starosti. Maminka říká, že jsem její sluníčko. Je mi 18 let, ale se svými 22 kg jsem pořád děvčátko, které si přeje chodit do školy, mít kamarádku, zpívat a tančit a vnímat krásný svět kolem. Bolí mě celé mě bezvládně tělíčko, mám za sebou hodně složitých operací, celé dny ležím a se vším jsem odkázaná na maminku. Přesto se umím hezky smát a těším se na nový den. Pála bych si, aby se moje maminka často smála, protože jí mám úplně nejvíce ráda. Chtěla bych žít...

Zdravotní péče, kterou potřebuji, je nákladná. Přes břicho mám zavedenu sondu do žaludku, přes níž přijímám speciální tekutou výživu, která je velmi drahá. Maminka dobírá pouze částku do životního minima, nemá možnost čerpat žádné další dávky, protože jsem již plnoletá.

A tak o pomoc prosím i Vás, laskavé lidi, kteří mou prosbu vyslyší...

Děkujeme všem hodným lidem, kterým není náš životní příběh lhostejný.

Číslo účtu: 107-6299350247 /
0100

Odčerpá skoro 300 litrů nafty

Během noci z neděle 23. na pondělí 24. února vnikl do areálu firmy ve Staré Vsi zloděj a poškodil víčka nádrží u dvou zaparkovaných nákladních vozidel. Z nádrží pak odčerpá a odcizil 290 litrů motorové nafty. Způsobená škoda činí celkem 19 tisíc korun.

Policisté odhalili tři středoškoláky s drogami

V pondělí 24. února ráno proběhla v Bruntále a Rýmařově policejní akce zaměřená na výskyt návykových látek u studentů škol. Policisté a psůvodi se služebními psy specializovanými na vyhledávání drog provedli ve čtyřech školách kontrolu, při které zjistili tři případy výskytu návykové látky. Tyto případy řešili jako přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniami.

Řídili pod vlivem alkoholu a marihuany

V posledním únorovém týdnu přistihli policejní hlídky při silničních kontrolách několik řidičů pod vlivem alkoholu a drog. V Rýmařově zastavili 30letého muže za volantem felicie. Při dechové zkoušce mu naměřili nejprve 0,45 promile a následně 0,57 promile. Provedli u něj i orientační test na návykové látky, který byl pozitivní na marihuanu. Muž se podrobil lékařskému a toxikologickému vyšetření, které přítomnost omamných látek potvrdilo.

Dalšího muže pod vlivem drog kontrolovali policisté mezi Rýmařovem a Harrachovem. U 26letého řidiče fordu byl test opět pozitivní na přítomnost marihuany. Výsledky testu potvrdilo i lékařské vyšetře-

ní a znalecké posudky.

Oběma mužům policisté na místě zadrželi řidičský průkaz. Za přečin ohrožení pod vlivem návykové látky jim hrozí trest odnětí svobody až na jeden rok, zákaz činnosti či peněžité trest.

Muž napadl teenagera

34letý muž z Rýmařova si začátkem března vyslechl podezření z pokusu o ublížení na zdraví a výtržnictví. K incidentu došlo 10. února při hádce mezi podezřelým a 17letým mladíkem. Po slovní potyčce ho měl několikrát udeřit, hlavou do čela poté chytit za ruce a pokusit se ho udeřit pěstí do obličeje. Mladík útoky částečně vykryl, z konfliktu si odnesl drobné oděrky na rukou a čele. Útočník byl v minulosti za obdobnou trestnou činnost již odsouzen.

Z manželčiny karty platil sázky přes internet

Hráčská vášeň se vymstila 35letému muži, který bez vědomí manželky používal její platební kartu při internetovém sázení. Při opakovaných transakcích z jejího účtu odčerpá přes 8 tisíc korun. Když žena podala peněžnímu ústavu reklamaci ohledně chybějící částky na účtu, zjistilo se, že peníze neodčerpá nikdo jiný než její manžel. Rýmařovští policisté mu nyní sdělili podezření z přečinu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku.

Opilý řidič naboural do zdi

Silná opilost stála za nehodou, která se udála v pondělí 3. března odpoledne v Horním Městě. 47letý muž za volantem felicie nezvládl v křižovatce řízení, přešel do proti-

směru, sjel ze silnice a narazil do zdi rodinného domu. Následně s autem ještě přejel silnici a vyjel za pravý okraj na chodník, kde čelně narazil do plastové popelnice a zdi kulturního domu. Při dechové zkoušce na alkohol muži policisté naměřili nejprve 2,51 promile a následně 2,36 promile. Při nehodě nebyl nikdo zraněn, způsobená škoda činí 15 tisíc korun. Muž je podezřelý z přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky.

Foto: PČR Bruntál

Žena měla bezmála 3 promile

V pátek 7. března museli policisté zasahovat v Janovicích. Silně podnapilá 41letá žena napadla svého druhá, kopala do dveří domu a nadávala. Přivolaní policisté agresivní ženě naměřili 2,94 promile alkoholu v dechu. K vystřízlivění ji odvezli na záchytnou stanicí do Opavy.

Zloděj si z auta odnesl vrtačky

Během noci z pátku na sobotu 8. března vnikl zloděj do fiatů zaparkovaných na Hornoměstské ulici v Rýmařově. Z nákladového prostoru odcizil tři vrtačky v hodnotě 26 tisíc korun.

por. Bc. Pavla Tušková

Mezi oceněnými jsou policisté z Rýmařova

V malém sále Městského divadla Bruntál se ve čtvrtek 27. února uskutečnilo slavnostní vyhlášení nejlepších policistů Územního odboru

Bruntál. Kromě oceněných přijali pozvání zástupci samospráv, předseda Okresního soudu Bruntál Mgr. Vladimír Čermák a okresní státní zá-

stupce JUDr. Libor Malý. Přítomni byli i vedoucí obvodních oddělení a další policisté.

Za příkladné plnění pracovních

povinností v roce 2013 a dlouhodobé dosahování velmi dobrých pracovních výsledků ocenil vedoucí územního odboru Policie České republiky v Bruntále plk. JUDr. Jaromír Tkadleček celkem deset policistů z obvodních oddělení Bruntál, Rýmařov, Krnov, Vrbno pod Pradědem a Město Albrechtice a dále policisty z dopravního inspektorátu, Skupiny kriminální policie a vyšetřování Bruntál, z oddělení kriminalistické techniky a nejlepšího manažera roku 2013.

Mezi oceněnými policisty byli také Rýmařováci - prap. Petr Andryšek z obvodního oddělení v Rýmařově a por. Bc. Milan Rechtorik ze Skupiny kriminální policie a vyšetřování - oddělení

obecné kriminality Bruntál. Praporčík Petr Andryšek pracuje u policie od roku 2001 a stále je věrný obvodnímu oddělení v Rýmařově. Nadstandardních výsledků dosahuje zejména při

zadržování řidičů pod vlivem alkoholu a drog. Sám o sobě říká, že je pes na drogy. K jeho koníčkům patří běžecské lyžování, k němuž vede nejen své dvě děti, ale také místní mládež. V létě je vášnivým

cyklistou, pro nějž nejsou problémem ani stokilometrové výlety. Poručík Bc. Milan Rechtorik rozšířil řady policistů v roce 1991 a po dvanácti letech přešel díky svým zkušenostem, zájmu a další-

mu vzdělávání na oddělení obecné kriminality v Bruntále, kde pracuje jako vyšetřovatel. Mezi jeho záliby patří rekreační sport a četba literatury faktu.

JiKo a por. Bc. Pavla Tušková

Policie pátrá po pohřešovaném

Hledaným je Josef Kravčík, nar. 1. prosince 1943, trvale bytem na ulici Komenského č. 154 ve Vítkově. S určitostí byl viděn 26. února v ranních hodinách v areálu Slezské nemocnice v Opavě, kde byl lékařsky ošetřen se zraněním hlavy, jež si způsobil 25. února v noci. Po ošetření se však do místa trvalého bydliště nevrátil a nekontaktoval ani rodinné příslušníky. Naposledy mohl být s největší pravděpodobností spatřen ve Vítkově, v Opavě, Otčích či Hradci nad Moravicí. Josef Kravčík nebyl dosud nikdy pohřešován. Má u sebe občanský průkaz a menší finanční obnos. Mobilní telefon nevlastní.

Popis osoby: 70 let, střední postavy, výška 170-175 cm, vlasy krátké, hnědé, prošedivělé, napadá na pravou nohu, používá tzv. francouzskou hůl, na temeni hlavy čerstvě ošetřen po úrazu. Oblečenu měl modrou mikinu, šedé textilové kalhoty, hnědé boty a černou zateplenou čepici s kšiltem. Netrpí žádnou nemocí, a i když chodí o holi, věnuje se turistice.

Jakékoliv informace o hledaném Josefu Kravčíkovi prosím sdělte na tel. 974 737 336 nebo e-mail krpmsk.skpv.op.ook.patrani@pcr.cz.

por. Bc. René Černožorský

Hasiči radí občanům

Jarní varování před pálením trávy a větví

V letošním roce přichází jaro obzvláště brzy. S teplým počasím se opět začínají objevovat případy vážných úrazů v souvislosti s pálením větví, vypalováním travních porostů a podobně. Rizikovými skupinami jsou především senioři a děti. I pokud se lidem nic nestane, může nekontrolovatelně hořící tráva způsobit statisícové škody na majetku. Přitom plošné vypalování je striktně zakázáno.

Za všechny alespoň jeden čerstvý případ: v Dolní Lomné (okres Frýdek-Místek) pálił dvaasedmdesátiletý senior větve a manipuloval s kanystrem benzínu, přitom zakopl a upadl. Následky jsou hrozné, byl popálen na hlavě, obličejí, hrudníku i končetinách. Přivolaný lékař jej pro velký rozsah popálenin uvedl do umělého spánku a vrtulní-

kem byl převezen na oddělení specializované péče, kde bojuje o život. Naděje na přežití je velmi malá.

Zahrádkářské práce mají být relaxací a ne ohrožením života, proto chceme opět upozornit veřejnost na zásady bezpečné práce s otevřeným ohněm na zahradách i v přírodě.

Je rozdíl mezi pálením odpadu ze zahrady nebo lesa na ohništích a plošným vypalováním suchých porostů, které je podle zákona o požární ochraně striktně zakázáno. Při porušení zákazu umožňuje tento zákon uložení pokuty občanům až do výše 25 tisíc korun. Pálení listí, klestí a shrabané trávy na jedné hromadě není zákonem výslovně zakázáno. Ovšem i při pálení listí na zahradě platí určitá pravidla a omezení, která stanovuje zákon.

Pro podnikající fyzické a právnické osoby platí, že musí plánované pálení rostlinných zbytků ohlásit příslušnému operačnímu středisku hasičského záchranného sboru v kraji. Při ohlašování musí uvést datum a místo pálení, zodpovědnou osobu, přibližnou dobu pálení a kontakt. Povinnost ohlášení pálení pro řadové občany není zákonem stanovena, při pálení většího množství zbytků se však doporučuje (mj. zabrání zbytečnému výjezdu jednotek hasičů při zpozorování „požáru“ kolemjdoucími či sousedy). Oheň se nesmí zakládat na místech se vzrostlým porostem, loukách a strništích a ve vzdálenosti 50 metrů od lesa. Jednotlivé obce mohou vyhláškou upravit podmínky pro nakládání s tímto odpadem.

Při pálení rostlinných materiálů (zvláště listí) na zahradě nám energie, která je v nich obsažena, k ničemu neposlouží, jen ohřeje vzduch, oheň zadýmí okolí a přivodí zbytečné nepříjemnosti u sousedů, třeba u schnoucího prádla. Rostlinné materiály je nejlepší využít do kompostu, díky němuž získáme kvalitní hnojivo do záhonů. A větve lze štěpkovat. Pokud se přesto rozhodnete odpady na zahradě spalovat, dodržujte tato **bezpečnostní opatření**:

1. Pálení musí kontrolovat osoba, která dosáhla věku 18 let.
2. Místo pálení se nesmí nechat bez dozoru.
3. Ohniště musí být založeno na nehořlavém, např. hliněném podkladu, a musí být obloženo

kameny nebo odkopáno k zabránění rozšíření ohně.

4. Vždy musí být k dispozici prostředky, kterými oheň uhasíte - kbelík s vodou, lopata a písek, zahradní hadice...

5. Oheň se nesmí rozdělovat za pomoci hořlavých kapalin (např. benzínu).

6. Pálení se nesmí provádět při nepříznivých povětrnostních podmínkách, jako je inverze nebo silný vítr.

7. Je nutné dodržovat bezpečnou vzdálenost ohniště od zástavby a hořlavých předmětů, tj. domů, plotů, aut apod.

8. V případě, že se oheň vymkne kontrole a nelze jej uhasit vlastními silami, je osoba, která páli suchý zahradní odpad, povinna okamžitě ohlásit požár na číslo tísňového volání 112 nebo 150.

A na závěr ještě jedno upozornění: Na otevřených ohništích, v zahradních krbech nebo v otevřených grilovacích zařízeních lze podle zákona páliť pouze dřevo, dřevěné uhlí a suché rostlinné materiály. Je zakázáno páliť obaly z plastu, igelit, barevné časopisy a noviny, chemicky ošetřené dřevo (okenní rámy, dřevotřísku, dřevo ošetřené laky nebo barvou), vlhký zahradní odpad, gumu, chemické přípravky (o vyjetých olejích nemluvě) a další materiály, při jejichž spalování vzniká velké množství škodlivých emisí. Většina z nich zůstává ve vzduchu ve výšce 10 metrů a poté klesá zpátky na zem.

*por. Mgr. Petr Kúdela,
tikový mluvčí,
odbor prevence HZS MSK*

Foto: archiv HZS

O citlivých mafiánech

Cholerický mafiánský boss, jeho nejlepší přítel a advokát, zamilovaná dcera a lehce potrháný buddhista se sešli v komedii francouzského scenáristy Luca Chaumara *Mafie a city (Mafia et sentiments, 2010)*. V sále SVČ Rýmařov ji 5. března zahráli členové divadelní agentury SophiaArt v režii Ivana Vyskočila.

Právnick Étienne (Lukáš Langmajer) se zaplete s dcerou svého přítele a současně klienta Carlose (Ivan Vyskočil) a neví, jak mu to říct. Carlos ve jménu rodinné cti po milenci své dcery žárlivě pátrá, aniž by tušil, že je jím jeho nejlepší přítel. A Stephanie (Veronika Nová) zase na rozdíl od Étiena nemá ponětí, že její otec je obávaný mafiánský kmotr. Když se do cesty neobvyklému milostnému trojúhelníku připlete ještě neodbytný soused s vytopenou koupelnou, praktikující buddhista Viktor (Karel Zima), je o vtipné situace postaráno.

Luc Chaumar namíchal do své hry základní ingredience, bez kterých se dobrá konverzační komedie neobejde: delikátní zápletka, omyly, nedorozumění, dvojsmyslné dialogy a konfrontaci postav ze zcela odlišných světů, které se souhrou okolností ocitnou na jednom místě. Jediný pokoj Étienova bytu se stává hlavním dějištěm „rodinného dramatu“, které nabírá na obrátkách s tím, jak se advokát zoufale snaží ze svízelné situace vybruslit.

Chaumarův scénář v překladu Jaromíra Janečka si čtveřice hereckých profesionálů vysloveně užívala. Dialogy podbarvovali mimikou, v tom se nejvíc odvízel Karel Zima se svou zženštilé buddhistickou kreací, ale i Lukáš Langmajer v momentech Étienovy vrcholící paniky. Ostatně i básníci až dusící se Ivan Vyskočil stál za to a byl snad satisfakcí pro ty, kteří se neubránili

zklamání, že si Carlose v Rýmařově nezahrál ochořelý Josef Laufer. Děj hry měl svižné tempo a neztratil ho ani tam, kde herci improvizovali (nehoda se dveřmi) a bavili se stejně bezprostředně jako publikum.

Inscenace komedie *Mafie a city* byla pro diváky zase jednou příle-

žitostí užít si tento nenáročný žánr v profesionálním provedení. Byť nešlo o bůhvíjak hlubokomyšlné dílo s přesahem, ale jen o odlehčenou konverzačku pro pobavení, nabídla sympatičtější alternativu trávení večera u televizoru i důkaz, že živé představení má stále své kouzlo. ZN

Foto: SophiaArt

SVČ Rýmařov zve zájemce o společenský tanec

na lekce jarního tanečního kurzu

28. března - 2. května 2014 v 19.30 - 22.00 ve velkém sále SVČ

Lektoři: Libor Sobek a Veronika Kainzová

Přihlášky na telefonu: 554 254 372, Eva Kudláková, SVČ Rýmařov

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc BŘEZEN

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739001474, WWW.KINORYMAROV.CZ

Středa 19.3.

KRÁSKA A ZVÍŘE

/ Francie / 2014 / fantasy, romantický, 112 min.

Klasický příběh v novém kabátě...

Režie: Ch. Gans, Scénář: Ch. Gans, Kamera: Ch. Beaucame

Hrají: L. Seydoux, E. Noriega, V. Cassel, A. Dussollier, A. Lamy, S. Giraudeau, M. Hardt a další.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 100,-

v 19:00

Pátek 28.3.

EXPEDIČNÍ KAMERA

Jsmo velice rádi, že jsme se mohli připojit ke kinům, které mohou nabídnout filmový festival EXPEDIČNÍ KAMERA. Ať už zimní-či letní, pokaždé je z čeho vybírat. Rozhodně doporučujeme !!!!!

/ mládeži přístupný / vstupné: 70,-

v 18:00

Pátek 21.3.

FAIR PLAY

/ ČR / 2014 / drama, 100 min.

Osmdesátá léta v Československu. Mladíká sprinterka Anna se stává členkou Střediska vrcholového sportu. Anně začínou být bez jejího vědomí podávány anabolické steroidy. Její výkonnost stoupá, objevují se ale rovněž první zdravotní problémy.

Režie: A. Sedláčková, Scénář: A. Sedláčková, Kamera: J. B. Střítežský, Hudba: D. Solař, M. Žbirka

Hrají: J. Bárdoš, A. Geislerová, R. Luknár, E. Josefíková, O. Novák, R. Zach, I. Bareš, O. Malý a další.

/ v českém znění / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

v 19:00

Sobota 29.3.

POMPEJE

/ USA, Německo / 2014 / dobrodružný, drama, 102 min.

Velikolepá katastrofická podívaná, která spojuje zkázu kvetoucího antického města s akčním a milostným příběhem.

Režie: P. W.S. Anderson, Scénář: J. S. Batchler, L. Batchler, Kamera: G. MacPherson

Hrají: K. Harrington, E. Browning, K. Sutherland, Carrie-Anne Moss, J. Harris a další.

/ v českém znění / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

v 16:00

Neděle 23.3.

POMPEJE

/ USA, Německo / 2014 / dobrodružný, drama, 102 min.

Velikolepá katastrofická podívaná, která spojuje zkázu kvetoucího antického města s akčním a milostným příběhem.

Režie: P. W.S. Anderson, Scénář: J. S. Batchler, L. Batchler, Kamera: G. MacPherson

Hrají: K. Harrington, E. Browning, K. Sutherland, Carrie-Anne Moss, J. Harris a další.

/ v českém znění / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 150,-

v 17:00

Sobota 29.3.

NOE

/ USA / 2014 / dobrodružný, katastrofický, 135 min.

Svět už zachránila řada hrdinů, ale on byl první. Noe.

Režie: D. Aronofsky, Scénář: D. Aronofsky, A. Handel, Kamera: M. Libatique, Hudba: C. Mansell

Hrají: R. Crowe, A. Hopkins, J. Connelly, E. Watson a další.

/ český dabing / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 150,-

v 19:00

3D

Středa 26.3.

KOLEJE OSUDU

/ Austrálie, VB / 2013 / životopisný, drama, 116 min.

Colin Firth a Nicole Kidman jsou v kulisách elegantních šedesátých let párem snů.

Do idyly ale brutálně vtrhne válečná trauma a stupňující se touha po pomstě.

Režie: J. Teplitzky, Scénář: F. C. Boyce, A. Paterson, Kamera: G. Phillips, Hudba: D. Hirschfelder

Hrají: N. Kidman, C. Firth, S. Skarsgård, J. Irvine, H. Sanada, J. Fraser, T. Hobbs a další.

/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 100,-

v 19:00

3D

Neděle 30.3.

NOE

/ USA / 2014 / dobrodružný, katastrofický, 135 min.

Svět už zachránila řada hrdinů, ale on byl první. Noe.

Režie: D. Aronofsky, Scénář: D. Aronofsky, A. Handel, Kamera: M. Libatique, Hudba: C. Mansell

Hrají: R. Crowe, A. Hopkins, J. Connelly, E. Watson a další.

/ český dabing / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

v 17:00

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Inteligentní lidé se snaží problémy řešit, geniální se je snaží nedělat.
Albert Einstein

BŘEZEN 2014

15.3.	20:30	SVČ	Radoslaw Nowicki trio
16.3.		Opava	CDO DLT 2014 Regionální kolo soutěže orient. tanečnic
17.3.	09:00	SVČ	Keramika s Buřinkou
19.3.	14:00	SVČ	Kurz paličkování
20.3.	10:00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
20.3.	17:00	SVČ	Kreativní kurz pro ženy
20.3.	19:30	SVČ	Věra Martinová
21.3.	10:00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
26.3.	14:00	SVČ	Kurz paličkování
27.3.	17:00	SVČ	Kreativní kurz pro ženy
28.3.	18:00	SVČ	Expediční kamera
28.3.	19:30	SVČ	Taneční kurz pro mírně pokročilé 1. lekce

WWW.SVCRYMAROV.CZ

Středisko volného času Rýmařov

TÁBORY 2014

Pobytové tábory

Se Sluníčkem za kouzelným Čáryrádem

Termín 29. 6. - 5. 7. 2014
Místo Tři Studně - chata Duha (na Vysočině)
Cena 600 Kč - 2100 Kč
Tábor již obsazen

Horolezecký tábor

Termín 8. 7. - 11. 7. 2014
Místo Rabštejn
Cena 1 750 Kč
Program Základy a zdokonalování horolezeckých dovedností na skalách, sportovní hry, večerní táboráky, celotáborové hry, stezka odvahy, malé lanové centrum, střelba z luku atd.
Věk 8 - 18 let
Kapacita 15
Informace Jakub Vala, 737 751 283, e-mail: grafika.svc@seznam.cz

Příměstské tábory

Olympijské hry

Termín 30. 6. - 4. 7. 2014
Čas 9,00 - 15,30 (dle dohody mohou děti přijít již v 7,00)
Místo SVČ Rýmařov
Cena 900 Kč (teplý oběd, pití, materiál, pedagogické vedení)
Program Příměstský tábor na téma olympijských her je motivovaný celotáborovou hrou s hlavním zaměřením na sportovní aktivity: střelba ze vzduchovky, stolní tenis, hry v budově a na hřišti. Celodenní výlet do lanového centra. Děti budou pracovat samostatně i ve skupinkách.
Věk 6 - 12 let
Informace Pavlová Marcela, tel.: 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Se Šeherezádou po stopách Orientu

Termín 14. 7. - 18. 7. 2014
Čas 8.30 - 15.30
Cena 900 Kč (teplý oběd, pití, materiál, pedagogické vedení)
Program Dopoledne - tancování se zaměřením na orientální tanec
Odpoledne - hry, celodenní výlet, soutěže, sportování
V závěru tábora 11. 7. 2014 vystoupení pro rodiče
Věk 6 - 15 let (dívky i chlapci)
Informace Pavlová Marcela, tel.: 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Outdoorový tábor II.

Termín 4. 8. - 8. 8. 2014
Čas 9.00 - 16.00
Cena 900 Kč (teplý oběd, pití, materiál, pedagogické vedení)
Program Tábor pro sportovce se zaměřením na outdoorové aktivity - horolezectví na umělých stěnách i na skalách, vytváření pomůcek pro horolezectví, lanové aktivity, celodenní výlet na kolech, bikepark atd.
Věk 7 - 15 let
Kapacita 16
Informace Jakub Vala, 737 751 283, e-mail: grafika.svc@seznam.cz

Holky a kluci v akci

Termín 11. 8. - 15. 8. 2014
Čas 9,00 - 15,30 (dle dohody mohou děti přijít již v 7,00)
Cena 900 Kč (teplý oběd, pití, materiál, pedagogické vedení)
Program Tábor plný sportovních her, výletů po okolí, koupání, celodenní výlet...
Věk 6 - 12 let
Informace Pavlová Marcela, tel.: 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Keramicko-výtvarné sympozium: Umění je hra

Termín 24. 8. - 28. 8. 2014
Čas 9.00 - 15.00
Cena 900 Kč (teplý oběd, pití, materiál, pedagogické vedení)
Program Keramická plastika, kresba, malba, grafika, batika, bižuterie, příroda, hry, závěrečná vernisáž
Kapacita 12
Vedoucí Eva Kudláková, tel.: 554 254 372, e-mail: EKudlakova@seznam.cz

Známa i neznámá výročí

12. 3. Významný den ČR - Vstup ČR do NATO v roce 1999
14. 3. 1664 zemř. Jan Mydlář, kat tří pražských měst, v roce 1621 popraven 27 českých pánů (nar. 1572) - 350. výročí úmrtí
14. 3. 1804 nar. Johann Strauss st., rakouský kapelník a skladatel, „otec valčíku“ (zemř. 25. 9. 1849) - 210. výročí narození
14. 3. 1879 nar. Albert Einstein, fyzik, nositel Nobelovy ceny (zemř. 18. 4. 1955) - 135. výročí narození
15. 3. 1939 začala okupace českých zemí nacistickým Německem - 75. výročí
19. 3. 1729 Jan Nepomucký prohlášen papežem Benediktem XIII. za svatého - 285. výročí
20. 3. 1924 nar. Jozef Króner, slovenský herec (zemř. 12. 3. 1998) - 90. výročí narození
21. 3. Světový den poezie - vyhlásilo UNESCO od roku 1999
21. 3. Světový den lesů - vyhlásila Konfederace evropského zemědělství roku 1971
21. 3. 1839 nar. Modest Petrovič Musorgskij, ruský skladatel (zemř. 28. 3. 1881) - 175. výročí narození
22. 3. Světový den vody - vyhlásilo OSN od roku 1992
22. 3. 1874 nar. Bohumil Kučera, profesor experimentální fyziky, první český jaderný fyzik (zemř. 16. 4. 1921) - 140. výročí narození
23. 3. Světový den meteorologie - výročí založení Světové meteorologické organizace v roce 1950, slaví se od roku 1961
24. 3. 1899 nar. R. A. Dvorský, skladatel, klavírista, kapelník a zpěvák (zemř. 2. 8. 1966) - 115. výročí narození
25. 3. 1929 zemř. Otakar Březina, básník a esejista (nar. 13. 9. 1868) - 85. výročí úmrtí
26. 3. 1874 nar. Oskar Nedbal, dirigent a skladatel (zemř. 24. 12. 1930) - 140. výročí narození

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU POŘÁDÁ

soutěž barevné fotografie

O cenu Karla Schinzela

Vyhlášení soutěže 1. 1. 2014
Uzávěrka soutěže 25. 4. 2014
Vyhodnocení soutěže 10. 5. 2014
Vernisáž a předání cen autorům 17. 5. 2014
Výstava vybraných prací
Středisko volného času Rýmařov 17. 5. - 14. 6. 2014

Kategorie - PŘÍRODA
- REPORTÁŽ, DOKUMENT
- VOLNÉ TÉMA

více informací na schinzel.svcrymarov.cz

"Kulturalnym szlakiem pogranicza / Kulturni stezkou pohraničí", reg. č. PL.3.22/2.00/12.03420.

Městská knihovna Rýmařov

Pestrá příroda Sovinecka

Na loňskou přednášku o ptactvu Přírodního parku Sovinecko navázal její autor Miroslav Král v úterý 4. března další besedou, tentokrát na téma biodiverzity této krajinné oblasti. Posluchače v rýmařovské knihovně provedl „učebnicí biologie pod širým nebem“, jak přírodní park nazývá, a seznámil je s nejzajímavějšími zástupci zdejší fauny a flóry.

Miroslav Král patří k zakladatelům Přírodního parku Sovinecko (vyhlášen roku 1994), chráněného území o rozloze bezmála 200 km², které se rozkládá od Rýmařova na severu ke Šternberku na jihu a zahrnuje atraktivní lokality Sovince, Rešovských vodopádů, Rudy s Křížovým vrchem či starých důlních děl u Horního Města. Největší bohatství přírodního parku však představuje jeho rozmanitá krajina, klimaticky i geograficky různorodá a obydlená nesčetnými zástupci rostlinné a živočišné říše. Právě těm se Miroslav Král věnoval tentokrát.

Coby ornitolog se ve své předchozí přednášce zaměřil především na zástupce ptactva. Nyní se rozhodl věnovat pozornost i ostatním

druhům živočichů a rovněž rostlinám, které se podílejí na pozoruhodné biodiverzitě přírodního parku. Ta je podmíněna různorodostí krajinných biotopů - přítomností lesnatých údolí, dubových hájů a bučin stejně jako jehličnatých porostů ve vyšších polohách, náhorních plošin s pastvinami a loukami, bočních údolí s bystřinami, zatopených břidlicových lomů i rybníků v údolích. Na každém z biotopů v oblasti přírodního parku se váže celá řada organismů, od rostlin a hub přes bezobratlé, obojživelníky, plazy a ptáky až po savce.

Autor přednášky je nejen milovníkem přírody, ale také vášnivým fotografem, proto do krajiny vychází vždy vybaven fotoaparátem, a její obyvatele tak může nejen pozorovat, ale i zachycovat a posléze podrobněji zkoumat. U drobných živočichů, zejména u bezobratlých, ocenil přednosti digitálního přístroje, umožňujícího zaznamenávat značné detaily. Svou přednášku tak mohl doprovodit promítáním kvalitních autorských snímků. Každý

Rosnička zelená

ze zachycených objektů komentoval nejen názvem, ale i zajímavou informací, čerpanou z odborné literatury i vlastních zkušeností.

„Příroda Sovinecka je tak pestrá, že kdykoli se do ní člověk vydá, najde něco zajímavého,“ shrnuje Miroslav Král. S poznatky ze svého dlouholetého pozorování přírody bude zájemce seznamovat opět v příští přednášce, o jednotlivých tématech se budou moci v tomto roce dočíst i naši čtenáři v rubrice Zajímavosti z přírody. ZN

Babočka admirál

Sasanka pryskyřníkovitá

Pestřenka hrušňová

Foto: M. Král

Společenská kronika

Blahopřejeme

<i>jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více</i>	
Tomáš Matera - Rýmařov	81 let
Emilie Tylová - Rýmařov	81 let
Terezie Řehulková - Rýmařov	81 let
Bohumila Teislerová - Rýmařov	82 let
Margita Dorotková - Rýmařov	82 let
Marie Konečná - Rýmařov	82 let
Hugo Musil - Rýmařov	85 let
Kateřina Bakiová - Rýmařov	85 let
Jarmila Toušková - Janovice	85 let
Marie Mílková - Rýmařov	85 let
Růžena Ondrová - Rýmařov	88 let
Pavel Bednár - Janovice	88 let
Anatolij Kroutil - Ondřejov	89 let

Rozloučili jsme se

Jan Václavík - Dolní Moravice	1950
Josef Gajdoš - Janovice	1951
Alois Vykydal - Horní Město	1927
Jiří Slavičinský - Rýmařov	1943

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Výročí dneska máte,
ať si ho užíváte,
na cestu plnou kvítí
sluníčko ať vám svítí.

Gratulujeme ke zlaté svatbě
manželům **Sadovským** z Břidličné.

Přejí děti s rodinami

Dne 29. března
oslaví **80. narozeniny**
paní **Marie Lašáková**
z Rýmařova.

Za lásku a obětavost jí děkují
a do dalších let přejí jen to nejlepší
manžel, dcera a syn s rodinami

Městské muzeum a Galerie Octopus

Muzeum přednášelo seniorům v Dolní Moravici

Městské muzeum Rýmařov ve spolupráci s Diakonií ČCE připravilo pro klienty Domova odpočinku ve stáří v Dolní Moravici cyklus šesti přednášek, jež se zde budou konat v průběhu celého letošního roku. Dvě přednášky Bc. Michala Vyhliďala budou věnovány malířským osobnostem, další dvě na archeologické téma přednese Mgr. Petra Malá a Petra Camfrlová seniorům

představí zámek v Janovicích a barokní kapli v Lipkách. Témata jsou tedy zaměřena na rýmařovský region.

První přednášku s názvem *Evžen Jettel (1845-1901). Janušovský rodák, český Pařížan a Vídeňan: Krajínář tiché melancholie* přednesl Michal Vyhliďal patnácti klientům domova v úterý 25. února. Seniory seznámil s touto v českém, zvláště pak místním

prostředím tristně zapomenutou osobností prostřednictvím životních událostí a ukázek z rozsáhlého malířského díla. Evžen Jettel byl posluchačům představen nejen jako jedna z významných postav francouzského a rakouského malířství 2. poloviny 19. století, představitel tzv. náladového impresionismu, ale především jako janušovský (Janušov, součást Janovic) rodák, jenž

by si rozhodně zasloužil větší uznání nejen na Rýmařovsku. Cyklus přednášek pro seniory v Dolní Moravici nemá za cíl pouze poučovat, nýbrž v první řadě zpestřit život obyvatel domova smysluplným programem, přinášejícím zajímavé myšlenky a poznatky z oblasti výtvarného umění, historie či archeologie.

Bc. Michal Vyhliďal

Utajená výstava Romana Karla

Rýmařovské muzeum otevřelo tři nové výstavy; první z nich měla vernisáž v sobotu 1. března, v den životního jubilea výtvarníka, jemuž je věnována - Romana Karla. Jednu z nejvýraznějších postav zdejšího kulturního dění představila kolekce kreseb, maleb a grafik, fotografií i tiskovin v malém sále Galerie Octopus v instalaci, jejíž zvláštností byl fakt, že vznikla bez vědomí autora samotného jako překvapení, počta a dárek ke kalatinám od početného zástupu jeho přátel.

Roman Karel (1964) je rodilý Rýmařovan s přinejmenším kontroverzním vztahem ke svému rodišti. Ve vzpomínkách na roky

svého normalizačního mládí líčí Rýmařov jako zaostalou periferii, z níž bylo nutné alespoň víkendově utíkat do civilizace, a kritický postoj si udržuje dodnes. Na druhou stranu toto místo nikdy neopustil jako mnoho jiných nespokojenců a z pozice svěbytného alternativního organizátora už přes dvacet let vytrvale a zásadně spoluvytváří jeho kulturní život. Desítky výstav a koncertů, pořádaných bez nároku na odměnu či vlastní zviditelnění, jsou toho dokladem.

I v uměleckém tvorbě je Roman Karel svéráznou osobností, která se nechává vést více vlastním ta-

lentem, vkusem a tíhnutím než formálním vzděláním. V Rýmařově absolvoval základní školu a gymnázium, současně navštěvoval výtvarnou třídu Tomáše Matery na tehdejší LŠU. Byť na vyšší umělecká studia nedošlo, výtvarníka s uměleckou tradicí v rodině talent předurčil i profesně. Po maturitě byl zaměstnán jako designátér tkanin v kreslárně Raimunda Šabaty v Hedvě, poté krátce jako pracovník kontroly kvality v RD Rýmařov a od počátku 90. let působí jako reklamní a knižní grafik.

Ve volné tvorbě dospěl několika stylovými a inspiračními stadii ke zcela osobitému výrazu. Tuto postupnou proměnu zachytila i sama výstava v malém sále Galerie Octopus - od počátečních realistických portrétů přes inspiraci kubismem a hlavně dalíovským surrealismem až k temné, hutné abstrakci, v níž se naplno odráží autorův životní pocit a současně jeho imaginace a svobodomyšlnost.

Poměrně početnou kolekci kreseb, grafik a maleb kurátoři výstavy čerpali ze soukromých sbírek autorových blízkých a přátel

a instalovali ji v přibližně chronologickém sledu na celou plochu dvou stěn malého sálu. Obrazy tak působily nejen v jednotlivosti, ale především ve vzájemných vztazích, kontrastech i souladech, v proměnách námětů, stylu a barevnosti a konečně v celistvosti díla. I pro autora samotného, utajenou výstavou poněkud zaskočeného, to byla jedinečná příležitost vidět své práce pohromadě.

Výstava k životnímu jubileu Romana Karla jej představila prostřednictvím fotografií i z jiných úhlů - coby člena Klubu amatérských výtvarníků, pořadatele undergroundové akce v druhé půlce 80. let, i pozdějšího sdružení Octopus, jehož aktivity jsou spjaty s obnovenou existencí rýmařovského muzea, jako buběnka kapel Inventář a Sibérija, pořadatele koncertů pozoruhodných hudebních uskupení, jako člověka společenského, rodinného a na ojedinělém snímku též jako sportovce (!). Snímky nepolapitelně unikající z rámců podobně jako jejich autor z mezí konvenčnosti doplnily fotky z rodinného archivu a část instalace nabídl i ukázky grafické

Jubilant Roman Karel

práce Romana Karla (historické publikace jeho otce Jiřího Karla, almanach gymnázia nebo knížku Miroslava Václavka *Člunky*, kterou ilustroval). Názory a vzpomínky výtvarníka zachycují roz-

hovory v časopisech *Mrdvola* (1992) a *Uši a vítr* (2013). Utajená výstava k padesátinám Romana Karla zachytila nejen osobnost hlavního protagonisty, invenční, originální, výbojnou

a přitom skromnou, ale zároveň dokládá i respekt a blízký vztah širokého okruhu jeho přátel k jeho osobě. Vzhledem k tomu, že byla výstava realizována mimo plán galerie, trvala pouze týden.

Nyní se však přesouvá do městské knihovny, kde si ji budou moci od pondělí 17. března prohlédnout i ti, kdož ji vzhledem k utajení včas nezaregistrovali. ZN

Plán výstav v městském muzeu

Galerie Octopus

Březen	8. 3. – 2. 4.	Fotografický klub Brno	Fotografie	Octopus
Duben	5. 4. – 30. 4.	Michal Moravec	Sochy	Muzeum
Květen	3. 5. – 28. 5.	Vladimír Halla (Stará Ves)	Obrazy	Muzeum
Červen	31. 5. – 25. 6.	Chruďoš Valoušek	Knížní ilustrace, grafika	Octopus
Červenec	28. 6. – 23. 7.	Markéta De Borgraeff a studenti School of Arts Ghent (Belgie)	Obrazy, kresby, objekty	Octopus
Srpen	26. 7. – 20. 8.	Karel Konopka nebo Tomáš Polcar (Praha)	Drobné objekty, obrazy, grafika	Octopus
Září	25. 8. – 23. 9.	Historické fotografie	Historické fotografie	Muzeum
Říjen	27. 9. – 23. 10.	Petr Nikl (Tvrdohlaví)	Výběr z díla	Octopus
Listopad	28. 10. – 30. 11.	Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí	Archeologie	Muzeum
Prosinec	2. 12. – 31. 12.	Vánoce na klopě (Jablonec)	Brože	Muzeum

Galerie Pranýř

Březen	8. 3. – 2. 4.	Moravskoslezský kraj, Sylvie Starzewska	Fotografie	Muzeum
Duben				
Květen	3. 5. – 28. 5.	Lenka Schwarzová	Kresby, malby	Muzeum
Červen	31. 5. – 25. 6.	Amika	Fotografie	Muzeum
Červenec				
Srpen				
Září	25. 8. – 23. 9.	Historické fotografie	Fotografie	Muzeum
Říjen				
Listopad	28. 10. – 30. 11.	Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí	Archeologie	Muzeum
Prosinec	2. 12. – 31. 12.	Z muzejních sbírek – Mapy a plány	Mapy, plány	Muzeum

Fotopoetové v galerii i v hospodě

Po roce se v Galerii Octopus koná druhá výstava členů I. FotoPoetického Clubu Brno. Zatímco loni v březnu se v sálech galerie představili dva fotopoetové, tentokrát tu své práce vystavuje pět členů klubu. Součástí vernisáže byl koncert v restauraci Na Růžku.

Fotopoety spojuje nadšení pro fotografování, ale i vztah k hudbě, malbě, grafice a poezii, která je podle jejich slov zvláštním i obvyčejným stavem věcí, které jsou viděny neobvyklým pohledem, třeba přes objektiv. Skupinka amatérských fotografů z jižní Moravy, která se dříve znala jen prostřednictvím internetových galerií, se v červnu 2010 srotila v klub pořádající společné výstavy, koncerty a večery poezie. V současnosti má čtrnáct členů, pět z nich se nyní představuje v Rýmařově.

Malý sál Galerie Octopus vyplnily snímky Emira Chaliho a Marie Němcové. Prezident fotopoetického klubu Emir Chali prezentuje te-

maticky různorodou kolekci černobílých i barevných fotografií. První část zachycuje momenty ze společných akcí, hlavně koncertů, s portréty jedinců v davu. Další skupinu tvoří autotypy a hravé kompozice „z vany“, míscí recesi a skepsi. V kontrastu s tím pak série subtilních fotografických básní přináší určité ztišení, moment soustředění a kontemplace.

Marie „Maryen“ Němcová doprovází snímky prezidenta fotoklubu ukázkou svých fotografických básní. Zaměřuje se v nich na detaily, vystupující z tmavého pozadí jen s drobnými odlesky světla. Dominantní přírodní motivy (květina, stéblo, pavučina) doplňuje ojedinělý figurální námět v opačném kontrastu - siluety žebračka a nohou anonymních chodců vystávají z ozářeného pozadí pouliční dlažby. Břeclavská fotografka charakterizuje svůj styl lapidárně: „*Toulám se životem a zachycu-*

ji vše, co se mi líbí, zaujme, je něčím zvláštní... pro oko, duši a někdy až příliš pro srdce..."

Velký sál galerie nabízí práce dalších tří členů brněnského fotoklubu. Vladimír „Havran“ Smýkal, který se v Rýmařově představil loni malbami, tentokrát vystavil sérii fotografií tištěných na plátno. Dominantním námětem jsou akty a portréty, zastřené či vzájemně prolnuté, převrstvené barevnými

strukturami a prasklinami, jež jim dodávají snovou atmosféru.

Sen jako přiznanou inspiraci zobrazují fotografiky Andreje Čuláka z Hlohovce, který v Galerii Octopus rovněž vystavuje podruhé. Snovou imaginaci slovenského experimentátora a „psychonauta“ evokují už názvem, např. šesti-dílný cyklus *Za hranicou sna* či grafika *Vnútorné priestory mysle*. Základ fotografií tvoří snímky

pořízené při různých příležitostech, které autor posléze upravuje a deformuje až do podoby halucinačních vizí.

Posledním z pěti fotopoetů je Michal Král, charakterizovaný jako „industriální mág“ a „hledáč poezie opuštěných míst“. Jeho černobílé fotografie vznikají klasicky, bez dalších zásahů a těží jen z atmosféry zachycených míst a předmětů. Zátíší ze zaprášených prů-

myslových provozů zobrazují krásu obyčejnosti, právě onu poezii, která fascinuje všechny fotopoety. Navazující součástí vernisáže 8. března byl také večerní koncert v restauraci Na Růžku. V jeho programu se vystřídali sóloví hráči i kapely spřízněné s fotopoetickým klubem a místním sdružením Octopus. Koncert zahájil klávesista Vít Rychlý, toho večera zastupující kapelu We Play Aparát, se svým „surovým popem“. Na něj navázal dekadentní Nic Moc kvintet z Brna, v němž se jako muzikant představil Havran Smýkal. Pokračovaly olomoucké Hynkovy Zámky se svou sugestivně depresivní poetikou a po nich psychedelická vlna kapely Mancuso z Přerova. Ve finále se před posluchače vrátil brněnský folkový kytarista Vladimír Smutný, který doprovázel už vernisáž v muzeu.

Výstava brněnských fotopoetů je v Galerii Octopus otevřena do konce března. ZN

Mancuso

Vladimír Havran Smýkal

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

Pondělí - pátek:	9.00-12.00; 13.00-17.00
Sobota:	9.00-12.00; 13.00-16.00
Neděle:	13.00-16.00

Výrobky ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov
Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov
Potraviný Lazarecyk, Opavská 24, Rýmařov

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK**

každé liché úterý v budově střediska
na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.

Začátek vždy ve 13.30. Ukončení posezení 15.30-16.00.

Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz
v den setkání

ve 13.30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje.

Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity,
které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček v 1. pololetí 2014

(každý lichý týden v úterý):

25. 3., 8. 4.,

22. 4., 6. 5., 20. 5., 3. 6., 17. 6.,

Srdčně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Krytý bazén Břidličná

Plavání pro veřejnost v březnu

Pondělí	14.00 - 17.00	Úterý	14.00 - 18.00	
Středa	14.00 - 17.00	18.30 - 20.00	Čtvrtek	14.00 - 19.00
Pátek	14.00 - 18.00	Sobota	13.00 - 20.00	
Neděle 13.00 - 20.00				

V pondělí a čtvrtek aerobik od 18.45 do 19.45

Oddíl plaveckých sportů MOS Břidličná

zahájil nábor do plaveckého oddílu

Každý týden v pondělí a středu od 17.00 do 18.30

Krytý bazén v Břidličně otevře nové sauny

Sauny se budou otvírat v pondělí 24. března hned poté, co budou jejich prostory schváleny kompetentním orgánem hygieny. V prvním měsíci proběhne zkušební provoz sauny se zachováním ceny vstupného na bazénech. Zkušební provozní doba:

Úterý	16:00 - 20:00	Čtvrtek	15:00 - 19:00
Pátek	16:00 - 20:00	Neděle	15:00 - 20:00

Do provozu bude uvedena větší sauna pro deset osob, určená pro společné saunování mužů i žen v plavkách, v případě většího zájmu bude spuštěna i menší sauna pro čtyři osoby. Případné saunování bez plavek bude stanoveno na základě dotazníku, který je vyvěšen na stránkách bazénu (bazenbridlicna.webnode.cz) a v prostorách bazénu. Věříme, že tak dojdeme souladu s přáním široké veřejnosti. Menší sauna, situovaná v prostorách pánských šaten, bude určena i k pronájmu, zpravidla však mimo otevírací dobu bazénu.

Stavba saun byla financována ze zdrojů provozovatele bazénu - Městské obchodní společnosti, spol. s r. o. Dodavatel stavby - stolařská firma Miroslava Hanuše - byl zvolen na základě výběrového řízení.

B. Kamenec ml.

Aquacentrum Rýmařov na Jesenické ulici

OTEVÍRACÍ DOBA: Po - Pá 14.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Každá třetí středa v měsíci je od 19 do 21 hodin vyhrazena v Aquacentru Slunce vyznavačům naturismu.

Můj šálek čaje

Zvěrolékař James Herriot

Protože nevím, jak vlastně začít, uvařím si nejprve ten čaj. Mám psát o knize, která mne inspirovala, ke které se ráda vracím. Znova a znova si v ní čtu oblíbené pasáže. Jenže co když takovou oblíbenou knihu nemám?

Od dětství jsem považovala večerní četbu před spaním za samozřejmost, ale poslední dobou to tak trochu flákám - přiznávám se. Ne že by mne knihy přestaly zajímat. Jenže když se po celodenním záprahu konečně zastavím, mám sice vůli knihu otevřít, ale daleko se nedostanu. Za chvíli hlavou tluču o stránky a děj neděj - spánek vítězí.

Přemýšlím, co je tedy vlastně šálek mého čaje? Kromě oblíbeného Earl Grey s trochou citronu a nejlépe pořádný kotel a ne šálek.

Asi mi stačí knihu přečíst jednou. Když se mi opravdu líbí, jsem schopná si pasáže pamatovat. Je to praktické, neboť si pak nemusím dělat čas na hledání knížky a čtení již přečteného. Mohu si tak při práci a hlavně kdekoli svou oblíbenou pasáž promítnout v hlavě. To jsou pak situace, kdy se culím, aniž by mé okolí vědělo proč, nezávisle na tom, jestli culit se je vhodné.

Zřejmě vás nepřekvapí, že kniha, nebo spíše knihy, které mne hodně ovlivnily, jsou od Jamese Herriota. Všechny díly o veterináři z anglického venkova. Pochopitelně že příběh o zvířatech mne poutaly v jakémkoliv četbě. Jenže právě přístup Herriota, s jeho zdravou škodolibostí a humorem i v naprosto nehumorných situacích, mi byl a je vlastní. To, že je po zdrcujících případech schopen znovu se pustit do boje s nepřízní osudu či lidskou hloupostí, je mi prostě blízké.

Herriotovu první knihu *Zvěrolékař mezi nebem a zemí* jsem četla se slzami smíchu i smutku v očích možná ve svých patnácti letech. To jsem ještě netušila, že budu jednou zažívat podobné scény jako mnou obdivovaný spisovatel. Když jsem pak psala vlastní malou knihu o zvířatech z naší farmy, pořád jsem myslela na to, aby nebyla napodobeninou Herriotovy tvorby. Ovšem zvířata jsou prostě originály, a tak těžko mohou být přímohody stejné.

„Spousta venkovských psů si ráda odpočine od své práce. Rádi si hrají a jedna z jejich nejmilejších her je štvání aut z hospodářství. Často jsem odjížděl a podle vozu cválalo huňaté stvoření, které po pár stech metrech výhruzně a na rozloučenou zaštěkalo, aby mě popohnalo. Ale Jock byl jiný.

Jock byl skutečně pes oddaný svému povolání. Štvance za auty pro něj byla smrtelně vážná záležitost, umění, které provozoval každodenně a bez sebemenší lehkomyšlnosti. Cornerova farma stála na konci dlouhé cesty, která se kroutila téměř dva kilometry mezi kamennými zídkami mírným svahem polí k okresní silnici, ale Jock považoval svůj

úkol za řádně splněný, pouze když doprovodil vozidlo úplně dolů. Jeho koníček byl náročný.

Pozoroval jsem ho teď, když jsem došival nohu hříběte a začal jsem ji obvažovat. Potloukal se kolem stavení, kosnaté stvořeníčko, které by bez houně černobílých chlupů vypadalo skorem jako neviditelná mūrka, a hrál si se mnou průhledně na schovávanou - předstíral, že si mě nevšimá, že ho moje přítomnost vlastně vůbec nezajímá. Ale jeho kraďmé pohledy ke stáji, opakované kroužení v mém zorném poli ho prozrazovalo. Čekal na svůj okamžik. Obouval jsem si boty a házel jsem do kufru auta galoše a znovu jsem ho zahlédl, nebo alespoň jsem ho zahlédl kousek. Ale teprve když jsem nastartoval a začal se rozjíždět, prozradil se úplně, vyplížil se ze skryše, břicho až na zemi, ocas mezi nohama, oči upřené na přední kola vozu, a když jsem nabral rychlost a zamířil dolů po cestě, pustil se do cvalu. Už jsem to znal a pokaždé jsem se bál, že by mi mohl vběhnout před vůz, proto jsem šlápl na plyn a fičel dolů. Tohle bylo něco pro Jocka. Asi v polovině cesty dolů byla ostrá zatáčka a tedy Jock neomylně přelachtl zídku, napálil to přes trávu jako černá čmouha na zeleném podkladě, mistrně střihl roh a znovu se objevil, podobný střele svištěcí přes šedé balvany. Tohle mu získalo výhodné postavení na běh po silnici, a když se se mnou na asfaltce konečně rozloučil, nechával jsem ho za sebou šťastného a udýchaného. Byl očividně spokojený se svým výkonem a vracel se zvolna zpátky na farmu, kde čekal, s kým si to rozdá příště - třeba s pošťákem, nebo s pekařem.“

(Herriot, James. *Zvěrolékař a psí historky*. Přel. Eva Marxová. 1. vyd. Praha: Svoboda, 1995. 395 s.)

Spisovatel měl obrovský pozorovací talent. Jak jinak by si mohl vůbec povšimnout tolika nenápadných psích náznaků, které byly předzvěstí závodu s autem.

Mám psát o knihách, ale nemohu se zbavit dojmu, že mne ovlivňují daleko více třeba jen vyřčené věty, které zatím nikdo nestačil zapsat či do nějakého souboru zpracovat.

To, že mne zajímají tradice, staré zvyky i řemesla, není tajemství. Při sbírání informací, které s řemesly souvisejí, vyslechnu občasně i lidová moudra. O těch snad vyprávějící ani neví, že to moudra jsou. To jim ale na váze rozhodně neubírá. Jen tak mezi řečí občasně zazní něco, co mi utkví v hlavě. Mnohdy si to hned neuvědomím, ale pak nastane situace, kdy ta slova najednou zapadnou jako klíč do zámku.

Zrovna nedávno jsme s manželem zjistili, že naše manželství trvá už dvacet let. Schválně pší, že jsme to zjistili, ne, že jsme slavili. Nějak na ty oslavy asi nejsme. Stačí nám, že to víme, spíše se naschvál ještě pošťouchne-

me nějakým vtípkem a neděláme z toho vědu. Ona v tom žádná věda stejně není. Jak právě říká jedna z lidových moudrostí. Dokonce zazněla v jedné filmové pohádce z prostředí Valašska. Sedí dva chasníci u svatebního stolu a pozorují novomanžele. Mladší z chasníků povídá valašským nářečím: „Člověče, já sa asi taky ožénim.“ Starší si ukousne pečeného kuřete a s plnou pusou odpoví: „Aj tak sa dá žít.“ A je to. Moudro je na světě. Nehleďte v tom nějakou neúctu k manželství. Mně to utkvělo v hlavě právě pro ten nadhled nad věcí. Aniž bychom o tomto, jak já říkám, moudru cokoli věděli, na našem svatebním oznámení před těmi dvaceti lety bylo motto: „Z ničeho se nemá dělat věda - ani z vědy ne.“ J. Werich.

Při jedné návštěvě oblíbeného Valašska jsem zaznamenala další větu, která je mi blízká. Vyšla z úst jednoho moudrého Valacha, který ač na to nevypadá, je vzdělaný a velmi hodný člověk. Stáli jsme před jeho chalupou v kopcích, nad přehradou Šance, on ukazoval, kde vysází alej jeřabin - neb to je jediné jisté ovoce v jeho kraji, a ukazoval, co na svém hospodářství vybuduje. Člověk byl z těch jeho plánů nadšen tak, že fantazie pracovala naplno a vše jako by nebyly jen plány, ale skutečnost. Najednou ztichl, zahledl kamsi do dálky povídá: „Nejhorší nemocí lidstva je myšlení.“ No a tuto větu si opakuji pokaždé, když plánuji nějaký další projekt, který bych ráda uskutečnila. Takže si to opakuji celkem často. Hlavně při těch bezesných nocích, kdy ne a ne ten nový nápad pustit z hlavy.

Ještě se vrátím k citátům Jana Wericha, které nepřibarvenými slůvky vyjadřují jasný smysl. Zvlášť trefný a můj oblíbený je citát: „Z mládí se nemá dělat zásluha, protože každý starý blbec byl taky jednou mladý blbec.“ To si říkám pokaždé, když osobně utřím srážku s blbcem. Hned mi ta srážka nepřijde tak katastrofální a definitivní.

Koncem roku s přáním všeho dobrého a hlavně štěstí se mi v hlavě vždy objeví citát stejného autora „Štěstí se rádo fláká cestou necestou, a když je unavené, usedne třeba na kravinec.“ Však proč by taky kravinec nemohl být šťastný, že? Štěstí je přeci slovo, které má pro každého z nás jiný význam. Jeden za štěstí považuje majetek, druhý zase nějaký zážitek. Je to různé a co je to pravé štěstí? To si rozhodně sami.

Pokud vám těch pár citátů způsobilo, stejně jako mně, úsměv na líci, tak mne to nasmírně těší. Úsměv znamená hodně, i když nic nestojí. To není žádný další citát. Je to jen životní zkušenost - osobní a pro mne podstatná. Žít s úsměvem je vlastně taková životní filosofie. Jenže to už by bylo téma na další stránku. Tak zase někdy... a s úsměvem.

Vladimíra Křenková

Jazzclub

RADOSLAW NOWICKI TRIO (jazz Varšava, PL)

RÝMAŘOV 15. 3.

Malý sál SVČ ve 20:30

vstupné: 70,-

Z kapsáře tety Květy

Obyčejné kalhoty

Tak jsem v posledních dnech sledovala dívky, slečny, paní, babičky. Ne jejich tváře, ale oblečení. Mám dojem, že sukně budeme brzo znát jen s filmů, románů a dokumentů. Vymizely. Kalhoty bych přiblížila dítěti s vysvětlením, že jde o část oblečení, svrchního či spodního, které má nohavice. Mohou být pro pány, dámy, děti. Sportovní, pracovní, pro volný čas i společenské, součást anglické módy, tedy ke kostýmu...

A přitom to s ženskými kalhotami nebylo tak jednoduché. Ve Starém zákoně se praví: „Žena nebude nositi oděvu mužského, aniž se obléčeti bude muž v roucho ženské, nebo ohavnost před Hospodinem Bohem tvým jest, kdožkoli činí to.“

Kalhoty bývaly mužskou výsadou. Pro ženy byly jen součástí spodního oděvu, k němuž se přivazovaly tkaničkami a kroužky punčochy.

V Paříži se kalhotami začaly chlubit dámy už od roku 1909, u nás oděvní firma Deymel v Celetné ulici své manekýny vyslala do ulic v březnu 1911, li-

dé je nepřijali vůbec přátelsky, dokonce všechny politické strany se vyjádřily k tomuto „problému“.

Do šatníku vstoupily kalhoty až s rozvojem sportu, tedy s jízdou na velocipédu. A také u amerických osadnic, drsňáček.

Ve Francii šokovala kalhotami spisovatelka George Sandová, nosila kravaty, kalhoty a kouřila doutníky. Její pozdější milenec Fryderyk Chopin ji za to odsoudil a zapochyboval o jejím ženství.

Kalhoty se postupně stávaly domácí oblečením, flanelové nosila Marlene Dietrichová, pak se celého světa zmocnily džínsy a další. Dnes nenajdete snad ženu, která by ve své garderobě kalhoty neměla. A nejedny. V čem je háček? Mnohé dámy se vyjadřují chlapácky, uzpůsobily kalhotám způsob sezení, způsob chůze, nebdalost v oblečení, a když přidáme nežehlená sepraná trika - elegance bez konce.

• Muž zrána: Marie, kalhoty!
Žena: A což takhle kouzelné slovíčko? Manžel: Čáry máry fuk!

Si

Organizace a spolky

Divadlo Mahen zve na britskou komedii

Motto: *Statisticky připadají na jednoho muže dvě ženy. Proto každý muž chce tu druhou... a každé dvě ženy touží mít jediného muže.*

Pro letošní divadelní sezónu nastudoval spolek Mahen Rýmařov britskou komedii *Dokonalá svatba*.

Je ráno a Billovi začíná svatební

den. Probouzí se po bujarém rozlučkovém večírku ve vesnickém apartmá vedle neznámé dívky. Co se dělo minulou noc, si nevzpomíná. Začíná kolotoč lží a nedorozumění. Jak zabránit skandálu, zachovat dekorum a zachránit stávající vztahy? Vše se zahušťuje do nezbytně očekávané katastrofy. Během dvou ho-

din se na jevišti odehrává děsivá realita dneška, též včerejška a určitě i zítřka. Bill a jeho nastávající, i když se opravdu nemilují, se málem vezmou, protože nenašli nikoho vhodnějšího.

Dokonalá svatba je nejúspěšnější komedií britského dramatika, herce, režiséra a ředitele divadla Robina Hawdona, která se hraje

snad po celém světě.

Premiéra inscenace Mahenu se uskuteční v pondělí 17. března a repríza v pondělí 24. března v 19 hodin ve velkém sále SVČ Rýmařov. Vstupenky zakoupíte v předprodeji v Informačním centru při Městském muzeu Rýmařov.

Do divadla srdečně zvou herci spolku Mahen

Fota: Libor Vašík

Naše redakce uveřejnila v minulém vydání 4/2014 v článku *Karkulka, pirát i kašpárek na bruslích* chybnou informaci o sponzorském zajištění 1. ročníku dětského karnevalu na ledě, kterou obdržela od samotného pořadatele akce. Omylem byl jako sponzor uveden pan Michal Hama. Sponzorsky se však na zajištění dětského karnevalu podílely cukrárna Amálka, Okresní výkonný výbor ČSSD Bruntál a Místní organizace ČSSD Rýmařov.

Redakce RH

Z okolních obcí a měst

Dramatická výchova v Základní škole a Mateřské škole v Horním Městě

V únoru se v naší škole uskutečnila přednáška prof. PhDr. Silvy Mackové, vedoucí Ateliéru Divadlo a výchova, proděkanky pro studijní záležitosti Divadelní fakulty JAMU, Dramatická výchova ve škole s praktickou ukázkou práce s dětmi studentů Divadelní fakulty JAMU, Ateliéru Divadlo a výchova. Pro děti, naše paní učitelky i pozvané pedagogy ze základních a mateřských škol rýmařovského regionu byl připraven velmi netradiční den.

Studenti si pro děti na dopoledne přichystali pestrý program složený z dramatických improvizací, cvičení a prožitkových her zaměřených zejména na práci s poezií a prózou, na rozvoj komunikativních i pohybových dovedností a spolupráci dětí, na rozvoj pamě-

ti, vnímání, fantazie i myšlení.

Odpoledne se konala beseda s paní profesorkou, studenty JAMU a jejich pedagogem Mgr. Matějem T. Růžičkou. Přítomní učitelé se dověděli něco o historii dramatické výchovy v české škole, získali mnoho praktických námětů, jak uvést děti do prostředí divadelního umění, jak je naučit porozumět dramatickému a divadlu a jak uvědoměle umění vnímat a zajímat se o něj.

Moderní škola musí dětem zprostředkovat kontakt se všemi podstatnými obory lidské činnosti, nevyjímajíc žádnou z oblastí umění. Divadlo a další dramatické druhy a žánry jsou oblastí, bez nichž si kulturu dnes nelze představit. Přesto je divadlo v našich školách zastoupeno nedostatečně.

Proto jsme se rozhodli v naší základní i mateřské škole tuto situaci změnit. Budeme velmi rádi, podaří-li se nám v příštím školním roce pro naše děti otevřít kroužek dramatické výchovy pod odborným vedením studentů i pedagogů JAMU a v rámci výuky usku-

tečnit projekty zaměřené na rozvoj dramatické výchovy. Za podporu našeho záměru vděčíme zejména Mgr. Matěji T. Růžičkovi a prof. PhDr. Silvě Mackové, kterým za jejich práci a úsilí velmi děkujeme. *Mgr. Jana Fréharová, ředitelka ZŠ a MŠ Horní Město*

Foto: archiv ZŠ a MŠ H. Město

Ski areál Myšák prošel modernizací

Ski areál Myšák v Karlově pod Pradědem prošel v letech 2012 až 2013 významnou modernizací. Byla vytvořena jedinečná turistická sjezdová trať (obtížnost modrá),

vhodná pro začínající lyžaře a rodiny s dětmi. Tato sjezdovka se stala nejoblíbenější sjezdovou tratí v areálu. Její celková délka je 1100 m.

Dokončili jsme instalaci automatického zasněžovacího systému od společnosti Technoalpin, který je možné využít i v méně příznivých klimatických podmínkách, a do areálu pořídili pět sněžných děl, čímž jsme zvýšili efektivnost a rychlost tvorby umělého sněhu. Z důvodu rozšíření areálu a kvůli nárokům kladeným klienty na úpravu sjezdových tratí jsme také zakoupili sněžné pásové vozidlo.

Areál nabízí celkem 2450 metrů sjezdových tratí všech druhů obtížnosti. Ke zvýšení komfortu a rychlosti přepravy návštěvníků areálu jsme

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOŘOVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

před letošní lyžařskou sezónou uvedli do provozu novou lanovou dráhu. Velkých změn dožalo i zázemí pro návštěvníky areálu. Vybudovali jsme novou restauraci

s kapacitou 70 míst, půjčovnu lyží, test centrum a ski servis renomovaného českého výrobce značky Sporten. Pro nejmenší návštěvníky jsme zakoupili dětské skútry, vybudovali jedinečnou snowtubingovou dráhu a celkovou rekonstrukcí prošlo zázemí lyžařské školy. Přímou v areálu jsou dvě velkokapacitní parkoviště s bezplatným parkováním.

Projekt Modernizace Ski areálu Myšák, předložený v rámci 11. výzvy v dílčí oblasti podpory 2.2.1 Výstavba, revitalizace a modernizace turistické infrastruktury, doprovodných služeb a atraktivit cestovního ruchu, byl podpořen dotací z ROP Moravskoslezsko.

Ski areál Myšák

Z historie okolních obcí

Tragédie porodní báby a incident na hřbitově

Bylo časně ráno roku 1882 a noc se jen váhavě vzdávala své vlády. Obec Lomnice byla ponořená do vlezlé mlhy, sem tam blikotalo světélko, všude takřka absolutní ticho, vlak příjezdící od Olomouce

svým pískotem probouzel mnoho spáče - tak tomu bylo každého dne a lidé si na to pořád ještě nezvykli. Ovšem zmíněného dne se snad strojuvůdce musel zbláznit či co, pískání nemělo konce. Nejhuře

to snášel rolník Engelbert Thiel v č. 81, jehož statek stál přímo u trati. Rozzouřen tím pískotem popadl pušku a vyběhl z předsíně..., aby vzápětí celý bledý hrůzou hleděl k věkovité třesni u své stodoly, osvícené silnou lampou z lokomotivy: na větví visela postava s obnaženou spodní částí těla, kdežto horní část byla omotána roztrhanými sukněmi.

Vzápětí vyběhli z domu další lidé, kdosi běžel pro starostu, jiný zase na nedalekou faru a přibývali čumilové spolu s radily. To už byla oběšená osoba na zemi a přikrytá svými sukněmi. Všichni ji znali, byla to místní porodní bába Spitzerová, bydlící v domě u křižovatky na Ryžoviště, manželka zámožného pekaře a obchodníka.

Přivolaný „odborník“ na příčiny smrti, kostelník Nather, zjistil, že šlo o „oběšený z vlastní vůle, bezbožnosti a kořalečnictví“. Co na tom, že nebožka kořalku téměř nepila, do kostela chodila pravidelně a byla i členkou Spolku navštívení Panny Marie při zdejším kostele?

Pohřeb proběhl v tichosti hned příštího dne a přes odpor kostelníka nebyla údajně sebevraždce zakopána vně hřbitovní zdi, jak tomu bývalo po staletí zvykem, nýbrž řádně do rodinného hrobu poblíž márnice.

Třetího dne po nalezení mrtvé Spitzerové přišel do obce četník z Rýmařova a bez ohledu na probíhající ranní pobožnost vyzval kostelníka, „by ho ihned následo-

Márnice a věkovité stromy jsou svědky: právě zde napadl dav soudní úředníky po exhumaci lomnické porodní báby J. S.

val do márnice zdejší a přísný s ním výslech vedl“. Po výslechu „strachem jsa zcepenělý“ kostelník vyprávěl, že je podezřelý z kruté vraždy Spitzerové, protože nikde nehlásil, že oběšená měla po těle mnoho ran způsobených nějakým nástrojem, což je výpověď jiných osob prokázáno, a jen on tvrdí, že ničeho neviděl. Zde trochu urychlíme děj: téhož dne na poslední chvíli uřezali kostelníka, když se pokoušel oběsit ve svém domě č. 86. Četník prý mu vyhrožoval, když se nepřizná (a on neměl k čemu), že může skončit i na popravišti... A on nic neudělal, jen se styděl na obnažené tělo pohlédnout!

V téže době se dal do pohybu úctyhodně propracovaný rakouský c. k. státní aparát politického okresu Rýmařov. O podivném úmrtí byly informovány veškeré soudní a vyšetřovací složky. Rozhodnuto jednat rázně, mrtvolu vyjmout z hrobu a úředně prohlédnout. Pořádek zabezpečí četnictvo, vlastní exhumaci obec, lékařské úkony bude řídit dr. J. Weigel. Přítomnost kněze u výkonu tohoto není potřebná, pořádek s největší přísností budí zajištěn asistenčním četnickým družstvem výpomocným dle dispozic četnického pluku č. 3 pro zemi moravskou.

A tak se i stalo. Nad ránem 1. listopadu 1882 dorazilo do obce několik kočárů s funkcionáři různých šarží a začaly se dít věci! V tu dobu přimaštrovalo asi posilové družstvo adeptů na četnické služby, bylo jich dvanáct a velel jim kuksfira (četař) jménem Wissera. Navzdory jménu muž tvrdí a přísný.

Ještě nad ránem byla rakev s umrlou Spitzerovou vykopána a uložena do márnice s tím, že ohledání bude provedeno až za úplného světla. To už byl celý hřbitov ob-

klopen strážním oddílem četaře W., uvnitř pak stálo ještě několik četníků z Rýmařova a strachy se třesoucí starosta obce Seliger z č. 72, kterého podepíral u zdi smrtelně bledý kostelník Nather. Čekalo se jen na skončení ranních bohoslužeb, připomínám, že bylo 1. listopadu, což je svátek Všech svatých, následovaný Dušičkami. Proto byla účast v kostele velmi početná, asi polovina dokonce musela stát venku. To se vzápětí ukázalo jako jeden z rozhodujících faktorů celého hřbitovního incidentu.

Vlastně ještě něco: lomnický farář, dosti neoblíbený P. Franz Zohner, měl v tyto dny několik dní zdravotní dovolené a dlel v Huzové, v Lomnici byl zastupován penzionovaným knězem ze Dvorců. Tento (jméno neznáme) se cítil být skvělým kazatelem na téma zločinného spolčení světového židovstva proti křesťanům, což uváděl na četných případech zneužívání křesťanských panen a dítek, z jejichž krve si Židé údajně zadělávají pečivo. „Nikdo a nikde si není jist životem před bestii židovskými,“ hřmíval kazatel v kostele a pár desítek kroků odtud ležela na márách svlečená žena s tělem poseťtým čermajícími ranami. Byl to přímo ďábelský souběh událostí zákonitě vedoucí k mimořádné události, která měla vzápětí přijít. Dav rozjitřený kázáním se hrnul z kostela a všem se zdálo jasné, že za smrti Spitzerové musí stát to „krvelačné plémě židovské“. Stačilo pár méně uvážlivých slov dr. Weigela (kterýž k židovství podobou svou zavdával) a už letěl první kámen na vyšetřovací komisi, troufalce v prvních řadách tlačil dav natolik, že byly převrženy máry s mrtvolou, to vše za křiku o židovských vraždách...

Začalo jít do tuhého, doktor tasil kord, ostatní úřední osoby šavle, kterými (naplocho) odrážen nápor zuřícího davu. Napaden byl i nevinný starosta, kterého se pokoušel chránit kostelní halapartnou kostelník. Nakonec byli oba bití, násada halapartny přelomena a začínalo jít o život!

Obrat v davové psychóze přišel v okamžiku, kdy se silným hlasem ozval rýmařovský četnický závodčí. Chraptivý povel „fajáá“ (Feuer - povel k palbě), vzápětí zaduněl hřbitovem první výstřel z četnické karabiny a po něm několik dalších. Strážní rozestavení vně hřbitovní zdi to považovali za povel ke střelbě a postupně se přidávali. Deštivým ránem s nízkými oblaky tak zněly třeskuté výstřely a doznívaly odrazem od okolních kopců. Všude byl kouř a zápach střelného prachu, do čehož se vmísil zoufalý křik stovek hrdel většinou starších žen a mládeže. Lidé, ještě před pár okamžiky agresivní vůči komisi a četníkům, dostali strach a snažili se uniknout ze hřbitova za každou cenu. Nastala nezvládnutelná panika, utíkající do sebe vráželi, běhali po hrobech a přitom zakopávali a padali na rozblácenou zem. Na tehdejší hřbitov vedly totiž dvě brány, v době incidentu zavěšené četnickou posilou. Dolní a větší byla přehrazena dokonce nějakým trámecem ve výši kolen, u horní brány zase čekali lidé venku, až budou na hřbitov vpuštěni. Střelba a nesmírná panika způsobily, že zatímco ti venku se snažili vniknout na hřbitov, ti uvnitř bezhlavě běželi ven. Davy se srazily, lidé padali a po nich lezli další bez ohledu na nařikání a prosby. Šokovaní byli asi i četníci nováčci a četař Wissera je musel uklidňovat, aby přestali chaoticky stří-

let - našťestí pouze do vzduchu. Po skončení střelby obětavě pomáhali „rozebírat“ hromady kvílejících lidských těl u hřbitovních bran a stavěli je na nohy.

Za dvě hodiny byli lidé uklizeni, ohledání proběhlo s výsledkem, že šlo o fingovanou sebevraždu a že rány na těle porodní báby byly způsobeny nejspíše až po jejím násilném oběšení. Tím žel končí veškeré informace o tragickém případu. Pachatel zůstal asi neznámý. Židé to ale rozhodně nebyli. Rozjítření zahladil čas, jen starostu Seligera to stálo funkci a kazatel z Dvorců už nebyl nikdy pozván. Kdo se však ozval, byl císař František Josef I. Jednou z poškozených na hřbitově byla statkářka Langerová z Tylova, která napsala císaři stížnost, že při té mele přišla o svatý růženec dotýkaný papežem a „četnictvo naše čacké ničeho nečiní“!

Ale činio! Uplynul rok a před rychtou v Tylově zastavili dva jízdní četníci. Jeden seskočil s koně a byl to sám četnický rytmistr. Rázně a bez zaklepání vstoupil do jizby, rozevřel paket (knížku) a podal Langerové obálku. Dáma právě stála ve škopku a šlapala nakrouhané zelí (!), a tak naslinila podanou inkoustovou tužku a podepsala příjem. Císařská kancelář jí posílala náhradní růženec, dotýkaný sice ne papežem, ale „jen“ arcibiskupem z Vídně... Byla ráda, ale zároveň dar kritizovala, že to není ono jako dřív, nějak jí nesedí v ruce či co!

(Pro milovníky detailů: četníci stříleli karabinami vz. Frürwirth ráže úctyhodných 11,5 mm a vystříleno bylo cca 25 ran. Ztráty nebyly, jen četnickému závodčímu z Rýmařova byl ze šavle utržen střepec zvaný portrepě.)

Foto a text: Jaroslav Chytil

Moravskoslezský kraj informuje

Šedesátimilionová dotace na ekologické kotle je vyčerpána

Příjem žádostí o dotaci na výměnu kotlů v Moravskoslezském kraji 24. února skončil. Alokovaná částka 60 milionů korun byla vyčerpána. Všechny další žádosti doručené po tomto datu proto budou v souladu s podmínkami dotačního programu automaticky vyřazeny.

„Program na podporu výměny kotlů je velmi úspěšný, což dokazuje vyčerpání alokované částky již sedm týdnů po vyhlášení. Vynaložení finančních prostředků správným směrem dokazuje

opět velký zájem občanů o ekologické topení,“ řekl náměstek hejtmána pro životní prostředí Daniel Havlík.

Žádost podalo 1 138 zájemců. Ti dostanou nejpozději do čtyř měsíců od podání žádosti vyrozumění, zda jim budou finance na nový kotel poskytnuty. Úspěšní žadatelé pak mají devět měsíců

na to, aby zlikvidovali starý kotel, koupili a instalovali nový (musí být registrován v Seznamu výrobků a technologií na Státním fondu životního prostředí) a předložili kompletní doklady ke kontrole. Finance obdrží na svůj účet do třiceti dnů po podpisu smlouvy o poskytnutí dotace druhou stranou (tj. Moravskoslezským krajem, příp. Státním fondem životního prostředí).

Čtvrtá společná výzva minister-

stva životního prostředí a Moravskoslezského kraje pro podávání žádostí o výměnu kotlů odstartovala první pracovní den ledna 2014. Moravskoslezský kraj pro tuto výzvu uvolnil ze svého rozpočtu 30 milionů korun, stejnou částku poskytl ministerstvo životního prostředí prostřednictvím Státního fondu životního prostředí.

PhDr. Miroslava Chlebounová,
odbor kancelář hejtmána kraje

Franz Brixel: Horská kronika

(Přeložila Jitka Procházková)

Tři rýmařovské hřbitovy

V době požáru Rýmařova nebyl počet obyvatel města vysoký, proto se mrtvolý pohřbívaly okolo farního kostela, který byl obehnán vysokou zdí.

Vznešení a bohatí občané přišli do kostelní hrobky a také do hrobky Olivetské hory, která se nacházela přímo naproti velkým dveřím.

Druhý hřbitov se rozprostíral okolo kaple V Lipkách. Byl oplocen, a kdo zde chtěl být pohřben, musel navíc zaplatit 20 krejcarů. O něco níže pod hřbitovem stála poustevna a v ní žil poustevník. Jednou dostal děkan Haller udání, že prý poustevník není vždy sám, právě naopak že u sebe občas má mladou pannu a teď jsou zase spolu. Děkan, aby zjistil, co je na tom pravdy, se rychle ustrojil, a aby poustevníka překvapil, vydal se k němu oklikou. Zaklepal na zamčené dveře a předtím, než mu poustevník otevřel, zaslechl ještě šramot, jako by se někdo uvnitř snažil schovat a přitom odklízěl z cesty překážky. Když děkan Haller vstoupil do chatrče, nevyšel si ničeho zvláštního, jen desky u nohy pece. Proto se otázal poustevníka, co to má pod kamny?

Poustevník zaražen pravil zcela bezelstně: „Schoval jsem tam slepici. A protože je moc divoká, držím ji tam zavřenou.“ Děkan dobře zpozoroval, co to asi je za drůbež, a bez jakékoliv další poznámky nadzvedl desku. Tu spatřil místo slepice skrčenou dívku. Prikázal jí, aby vylezla, a nato ji okamžitě vyhnal ven. Poustevník dostal řádné poučení o křesťanské výchově, byl zbaven funkce a poustevna zavřena.

Třetí velký hřbitov, kde se pohřbíval už přes 80 let, je ten, který existuje ještě dnes. Dříve zde byl březový háj. Jedna vdova, která vlastnila dům tvrdkovského Langerera včetně pozemku, už delší dobu nemohla spát.

Jednou se procházela po poli, a když přišla k březovému lesíku, přemohla ji náhle dřímota. Posadila se a upadla na několik hodin do tak hlubokého a osvěžujícího spánku, že si poté předsevzala věnovat toto místo hřbitovu, neboť se zde tak dobře odpočívá. Svůj úmysl vdova uskutečnila tím, že pozemek věnovala městu Rýmařovu ke zřízení hřbitova.

Michel Třiska neboli Michel špitál

Michel byl profesí krejčí a vlastnil výčep v Dolním předměstí, který před nedávnem patřil Rosmanithovi, řečenému Goliáš.

Předměstní občané spravovali vždy své kasino¹, které existovalo už tenkrát, a nechyběl u toho ani můj otec.

Zatím žil v Nové Vsi melancholický muž, kterému říkali „svéráz“. Byl to majetný statkář a současně zastupující rychtář². Byl velmi hlubokomyslný a tak říkajíc stále ležel v Bibli - tu se znenadání oběsil! - -

Jeho příbuzní pravděpodobně děkanovi dost zaplatili, aby směl být pohřben brzy zrána na hřbitově u kaple V Lipkách, což také pomocníci³ provedli.

Dlouho to však utajeno nezůstalo a brzy vyšla pravda na světlo. Celé Michelovo špitální kasino, které sestávalo z dvaceti občanů Dolního předměstí, se shromáždilo, protože nemohli snést, aby byl v jejich sousedství a obzvláště na panenském hřbitově⁴ pochován viselec. Celý houf se rozčilen vřít k děkanovi! Ten byl nemálo udiven, když se jeho pokoj plnil pobouřenými muži, a tážal se jich, čeho si žádají.

Odpověď zněla: „Když má být viselec řádně pohřben, patří tak na všeobecný hřbitov a podle josefínského zákona tři stopy hluboko pod zem. Tento však leží jen jednu stopu hluboko a k tomu ještě na panenském hřbitově, kde dosud žádný viselec neležel! - Děkan, aby se lidu zbavil, slíbil, že tělo bude určité odstraněno následující noci.

Hmčící, malý všetečný muž, vykřikl z davu: „Jen jestli to taky tak bude!“

Děkan rozhořčen tímto zvoláním chtěl vědět, kdo pochybuje o jeho slovech a podsouvá mu lež.

Muži jako nefalšovaný kordon ho nevyzradili a spokojeně odešli.

Večer se opět shromáždili v kasinu a navíc k nim přibylí ještě další.

U kaple V Lipkách byl zapálen oheň, Michel Třiska narazil sud piva a pálenky, v kostele hrály varhany a k tomu se zpívalo „Bože, tebe chválíme“. Konečně přišli pomocníci, vyhrabali oběšenec, naložili ho na vůz a údajně ho zahrabali někde na hranici. Lid upokojen na srdci, že vyhrál, se odebral domů.

Druhého dne byla celá společnost, která se zúčastnila této události, pozvána na radnici. Děkan Haller si stěžoval, neboť byl uražen nedůvěrou ve svá slova.

Magistrát všechny přísně pokáral, že podněcovali noční nepokoje a že se chovali nepatřičně v chrámu Páně. Uložil jim proto pokutu

ve výši 20 krejcarů do chudinské pokladny.

Kuželovitý tvar kaple V Lipkách, který se zachoval do dnešní podoby, nechali postavit dobrodinci roku 1710. Na hlavním oltáři se nachází obraz milosrdenství Navštívení Panny Marie, na vedlejších oltáři je znázorněna její matka sv. Anna, na dalším čtrnáct svatých Pomocníků a ještě je zde Janův a Antonínův oltář. Jeden učeň měl kostel pěkně vevnitř vymalovat. Později, už jako hotový umělec, chtěl vykonat mistrovské dílo a kostel znovu vymalovat. Požadoval jen barvy, byt a stravu. Děkan Haller však prohlásil, že farnost je příliš chudá, a nenechal kapli nanovo vymalovat.

Děkan Haller

O děkanu Hallerovi musím říci, že byl nezištně skutečným otcem chudých a potřebných. Pomáhal občanům, kde jen mohl, radou i skutkem, obzvláště byl nápomocen všem svým přátelům, kteří přesídlili z Libotova do Rýmařova. Koupil jim domy a svobodným mužům namluvil nevěsty; zkrátka to byl čestný muž v pravém slova smyslu! Hospodařil velmi šetrně, jinak by to vše ani nemohl vykonat. Měl krásný zpěvný hlas a k tomu byl také pohledný muž. Každý občan ho miloval a velmi si ho vážil. Jeho domácnost byla velmi jednoduchá, žilo se z toho, co se vypěstovalo. Jednou zaměstnával čeledína, který neměl rád luštěniny, a tak když byl k obědu hrách, jedl obrácenou lžící, tzn. vypuklou stranou nahoru, aby na ní příliš mnoho nezůstalo. Děkan to nerad viděl, ale nic na to neřikal. Po čase, to už byl čeledín ženatý, přišel hubený rok a potraviny velmi zdražily. Bývalý sluha přišel k děkanovi, který byl známý dobrodinec, a prosil ho o čtvrtinu hrachu (polovina vídeňské měřice).

Děkan se dlouho nerozmyslel a šel s ním hned do spížírní, aby mu ho sám odměřil. Nato se chopil obrácené lopaty, tzn. prohlubní směrem dolů, a tak na ní nezůstalo jediné zrnko hrachu.

Čeledín však řekl: „Vaše velebnosti, máte tu lopatu obráceně!“ „Ano, správně,“ odvětil děkan, „jednoduše jsem se domníval, že když jsi takto jírával hrách u mého stolu, nabereš ti ho stejným způsobem.“

Čeledín ho prosil o odpuštění, a tak mu povitý děkan Haller daroval čtvrtinu hrachu s naponem, aby příště nebyl tak vybíravý! Čest památce tohoto šlechetného muže!

¹ Kasino - hostinsky zařízení místnost nebo budova pro uzavřenou společnost. Pozn. překl.

² „Betrichter“ - zástupce vesnického rychtáře. Funkce rychtáře se dědila z otce na syna a „Betrichter“ tuto funkci zastupoval v případě, že syn byl neplnoletý nebo neexistoval mužský potomek. V této přechodné době byl zástupce zbaven roboty a mohl využívat rychtářského pozemku. Pozn. překl.

³ „Schächer“ - Brixel slovo uvádí v uvozovkách a s otazníkem. Zastaralý výraz znamenal totéž co zločinec a užíval se zejména v souvislosti s lotry ukřižovanými spolu s Kristem. Pozn. red.

⁴ Protože zde dosud nebyl pohřben žádný sebevrah. Pozn. vydavatele.

NAŠE LISTÁRNA

Ve městě chybí koše na psí exkrementy

Ráda bych reagovala na článek pod názvem *Výzva pro majitele psů* z minulého vydání Rýmařovského horizontu č. 4/2014. Jeho autorem je Rostislav Kubis. Pán je znechucen chováním nezodpovědných majitelů psů. Chápu jeho rozhořčení, taky mne zará-

ží, kolik je majitelů, kteří po svých psech exkrementy opravdu nesbírají. Ale protože jsem rovněž majitelkou psa, chtěla bych upozornit na to, že každý majitel zaplatí ročně 800 Kč za držení svého psa a je spousta míst ve městě, kde nenarazíte na

odpadkový koš. Natož na koš určený právě na psí exkrementy. Nechci majitele psů rozhodně omlouvat, ale myslím, že by bylo třeba se na tento problém podívat i z jiné stránky.

Dáša Šimková

Udržovat čistotu je slušnost

Nastává jaro a úklidové čety již vyhrabávají trávníky. Doporučuji vám podívat se z okna nebo balkónu a uvidíte okolí poseté nedopalky cigaret. U našeho domu jsou jich stovky. Uklidit by se daly snad jen hrabáním. Bylo by zajímavé uspořádat soutěž o to, před kterým domem je nejvyšší počet nedopalků. Někde již znají „záračnou“ pomůcku, sklenici s víčkem, kam nedopalky ohleduplní kuřáci vkládají. Nedopalky jsou dokonce i užitečné, namočené ve vodě se používají na trávení slimáků na zahrádce.

Na některých místech nám padá z oken ještě něco mnohem „zajímavějšího“. Jsou to papírové kapsesníčky, kterých po roztání sněhu byla celá závěj. Tohoto jevu jsme letos ušetřeni. Jsou jen roztroušeny po celém městě. Lidem se to nelíbí a doufám, že ti, kterých se to týká, se zastydí a budou si dávat pozor na své jednání. Marie Piňosová

Lavičky - k čemu nám slouží?

Stálo by za to o nich napsat úvahu. Patří do našich měst, vesnic i do volné přírody již celá stáletí. Mluví se o nich v knihách i písních. Jsou na návších, náměstích, v parcích i parčících, u kostelů, hřbitovů. V přírodě pod lipami i na trasách výletnických a poutnických cest. Sloužily a slouží k odpočinku, dětským hrám, milencům i babkám na popovídání. Tento jejich význam v dnešní uspěchané době a v době televize upadl. Časy se mění. Vesnice, satelitní města, různá sídliště se snaží, aby jejich občané ve svém bydlišti také žili. K tomu může pomoci i obyčejná lavička.

Jak je to v našem městě? Úpravy a změny k lepšímu jsou vidět na každém kroku. Na náměstí, ve „Flemdě“, u fary či kaple, na Dukelské ulici, na dětských hřištích jsou instalovány pěkné lavičky za nemalé finanční prostředky. Máme ale stále mnoho míst, kam by se lavička hodila, příp. byla potřeba. Starším občanům chybí například u nemocnice, na cestě od vlakového nádraží a dále u všech obchodů. Věkem sešly lavičky v parčíku před Hedvou 1, také na hřišti na Jesenické ulici i jinde. Nemusí být všude drahé lavičky, stačí, když Městské služby Rýmařov pokácí nějakou tu přerostlou břízu a šikovný chlapi z ní vyrobí lavičku. Je vidět, že taková lavička může být pěkná i užitečná. Jednu takovou postavili lesáci poblíž Rýmařovanky u Podolského potoka. Slouží velmi dobře. Budiž jim za to dík.

Jsou ovšem stížnosti, že se kolem laviček zdržuje mládež, večer je tam hluk a nepořádek. Ano, máte pravdu a záleží na nás všech, aby se tak nedělo. I ta lesácká lávka již skončila v „Podoláku“, ale je zase na svém místě. Doufám, že ti, kteří rozhodují, se budou řídit zdravým selským rozumem a ne jako v minulých letech, kdy například chodníky vedly odnikud nikam. Je ještě mnoho částí města, kde jsou různé problémy, o kterých ostatní nevědí, ale je na nás všech, ať se necháme slyšet, a vše se může vyřešit. Marie Piňosová

Jak jsem zažil i přežil lavinu

Píše se rok 1995. Ze štěněte Bára se stává docela sličná psí slečna, kdejaký psí kluk se za ní ohlédne. Je březen, třetího tohoto měsíce dosáhl Bára jednoho roku. Podle psího reglementu se z ní stává mladý pes. Říkám: „Fajn, Báro, musíme to nějak oslavit. Vyrazíme někam do terénu.“

Je krásná jarní sobota, sluníčko už od rána pere jako o život. Vyjždíme autobusem, Jeseničákem, v půl desáté. Vystupujeme v Malé Morávce u Kovárny. Vyrážíme směr Karlova Studánka, u Rychty vlevo na Karlov, ale hned za křižovatkou přecházíme Moravici přes mostek a bereme to směrem na kotliny. Nikde ani špetka sněhu. Kopírujeme Moravici, mýjíme bývalé lesnické učiliště. Oko mé zaslzí, když vidím, co z něj zbylo. Víím, o čem je řeč, neboť jsem jeho absolventem. Přicházíme k bývalému polesí, tehdy již Lesům ČR. Rozhoduji se na křižovatce - buď Velká, nebo Malá kotlina. Volím druhou variantu. Jdeme podél Kotelního potoka, no a konečně jsme v Malé kotlině. Šlapu dál nahoru, k vrcholu. Bára lítá jak urvaný vagon, má radost ze života a z pohybu. Přibližujeme se pomalu k lovecké chatě Barnettce a sněhu přibývá. Kousek pod Barnettkou poručím: „Báro, stop. Sněhu je moc, bereme zpátečku.“ Když se podívám nahoru, lavina nachystaná jako hrom. Vracíme se, snažím se vyhnout lavinovému poli, ale nejde to, sním mě nepouští.

A pak to přichází. Stačí přeběh tlupy kamzíků napříč kotlinou a psí zaštěkání. A už se to hrne. Na poslední chvíli registruji, jak Bára mizí v lese. Pak už nic. Ticho, tma a nic. Zřejmě jsem byl nějakou dobu v bezvědomí, ani dnes to nedokážu posoudit. Ale probírám se k životu a dochází mi, že jsem pod lavinou. Jsem už „v pohodě“, snažím se logicky myslet, nezmatkovat. Kdysi dávno v Tatrách se mě pokoušeli rumunští horalé přesvědčit, že v lavině se má plavat.

Psí štěkot, hrabání. Bára o mně ví. Hrabe, štěká. Pud sebezáchovy, hrabu k psímu štěkotu. Nevím, jak dlouho, ale podaří se mi vystrčit hlavu ven. Kdo to nezažil, nepochopí. Slunce nade mnou, Bára nade mnou, šílí radostí. Vyhrabávám se ven už celý a zjišťuji, jak obrovské štěstí v neštěstí jsem měl, protože celý ten ledový krov mě přeletěl. Když jsem led potom měřil, měl až 40 cm. Nacházím suché místo, vysvlékám se do Adama a suším, suším a suším, protože jsem totálně promočený. Zaléhám na suchou mez a suším i sebe. Paří se ze mě jako z pamí lokomotivy, ale pak už chytám i bronz. Bára hlídá.

Když je všechno suché, vyrážíme do Karlova. První zastávka - Žumpa. Dávám si grog, zadržím ho rumem. Dávám si druhý grog, zadržím ho dalším rumem. Do třetice všeho dobrého a říkám: „Báro, končíme, ať dojdeme do Morávky na autobus.“ Dorazíme na zastávku, v pohodě vyjždíme domů. Pouze volám svému zaměstnavateli, že jsem nepoužitelný a beru si volno.

Co dodat - nic víc, nic míň. Bára mi tehdy zachránila život.

Břetislav Chromec

Prostor pro firmy a podnikatele

Malí a střední podnikatelé mohou žádat kraj o dotace

Moravskoslezský kraj pomůže malým a středním podnikatelům rozvíjet jejich firmy. Vyhlásil dotační program Podpora podnikání v Moravskoslezském kraji 2014.

Program je zaměřen na podporu malých a středních podniků se sídlem nebo provozovnou na území Moravskoslezského kraje.

Podnikatelé mohou požádat o poskytnutí účelových neinvestičních dotací na dva typy projektů.

„Bez dobré práce lidí v kraji neudržíme, region se nebude rozvíjet. Proto vedení Moravskoslezského kraje svými dlouhodobými aktivitami a opatřeními podporuje podni-

katelské subjekty. Je to naše priorita,“ konstatoval hejtmán Miroslav Novák s tím, že Moravskoslezský kraj bude i nadále využívat své průmyslové kapacity, protože ty dlouhodobě tvoří základ jeho ekonomiky. „Nezbytným předpokladem dalšího rozvoje našeho regionu a jeho konkurenceschopnosti

je zároveň inovace stávajících kapacit a orientace na nová odvětví. Inovace není jen technologie, ale především stav mysli. Přeji tedy podnikatelům inspiraci, za kraj mohu slíbit, že jim pomůže jejich sny uskutečňovat," dodal hejtman.

Prvním typem podpory jsou inovační vouchery, které kraj nabízí od roku 2009. Jde o jednorázovou podporu poskytnutou podnikovi na rozvoj spolupráce s vysokou školou nebo výzkumnou organizací. Je založena na transferu znalostí neboli přenosu vědeckých či technologických poznatků, které jsou pro podnikatelské subjekty nové nebo ne běžně dostupné. Cílem je podpořit jejich spolupráci v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Podpora bude poskytována ve formě účelových dotací ma-

ximálně ve výši 300 tisíc korun s tím, že vlastní spolufinancování uznatelných nákladů bude záviset na velikosti podniku - 45 % pro střední podnik, resp. 35 % pro malý podnik. V případě, že podnik dotaci na inovační voucher od Moravskoslezského kraje v minulosti už obdržel, je výše kofinancování nastavena na 65 %.

Druhým typem podpory jsou dotace účelově určené na spolufinancování nákladů na nově vytvořené pracovní místo výzkumníka ve vývojové činnosti podniku, vzniklé po 1. lednu 2014. Cílem podpory je stimulovat vnitřní výzkumné a vývojové aktivity v malých a středních podnicích a zároveň podpořit jejich spolupráci s univerzitami, výzkumnými ústavy, případně jinými firmami v oblasti vý-

zkumu a vývoje. Příjemce dotace bude povinen uplatnit výsledky výzkumných a vývojových aktivit v podobě konkrétních inovací. Jeden žadatel může obdržet dotaci nejvýše na jedno vytvořené pracovní místo, k jehož udržení se zaváže po dobu dvou let od ukončení realizace projektu. Výše dotace je až 50 % nákladů na jedno pracovní místo, maximálně však 300 tisíc korun.

Žadatelé mohou podat pouze jednu žádost o dotaci v každém z obou typů podpory. Podmínky programu zájemci najdou na internetových stránkách Moravskoslezského kraje: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/granty_vyhlasene.html.

*Bc. Petra Špornová, tisková mluvčí,
odbor kancelář hejtmána kraje*

Užitečná informace

Zpětná platba pomáhá řešit potíže při online nákupech

Platíte-li při nákupu přes internet platební kartou a obchodník vám nedodá objednané zboží či službu, můžete využít bankovní nástroj zvaný zpětná platba. S jeho pomocí lze za určitých podmínek získat peníze zpět.

Nová zpráva sítě Evropských spotřebitelských center (ESC) popisuje, jak se lze účinně bránit neférovým obchodníkům, když v Evropě spotřebitel nakupuje online a platí kartou. „Průzkum ukázal, že ve většině evropských zemí lze uplatnit postup zvaný chargeback neboli zpětná platba, při němž zjednodušeně řečeno banka spotřebitele požádá banku obchodníka o navrácení zaplacené částky,“ vysvětluje Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení dTestu.

Uvedený postup se dá použít v případech potíží při nákupu na internetu jak v tuzemských e-shopech, tak i u obchodníků z jiných zemí Evropské unie. Pomůže v situacích, kdy zákaz-

ník nedostal zaplacené zboží, bylo mu strženo více peněz, než mělo, nebo byl jinak podveden. Legislativně je nástroj zpětné platby upraven především pro tzv. neautorizované transakce, které proběhly bez vědomí majitele karty.

„Z našeho průzkumu však vyplývá, že pokud byl při zneužití karty zadán PIN, má spotřebitel poměrně omezené možnosti, jak se bránit. Přestože dokázat, že ke zneužití karty došlo z důvodu hrubé nedbalosti spotřebitele, musí vydavatel platební karty,“ upozorňuje Tomáš Večl, ředitel Evropského spotřebitelského centra při České obchodní inspekci.

O zpětnou platbu lze požádat také tehdy, upírá-li obchodník spotřebiteli právo na odstoupení od smlouvy či nemůže dostat svým závazkům z důvodu insolvence. Nástroj zpětné platby může být někdy jedinou možností, jak dostat své peníze zpět. Podmínkou je, že spotřebitel nákup na internetu uhradil platební

kartou. Příkladem může být situace zákazníků nedávno zkrachovalé maďarské letecké společnosti Malév. Cestující, kteří uhradili letenky tohoto dopravce platební kartou, obdrželi své peníze v naprosté většině zpět. Ti, kteří za objednané služby platili v hotovosti nebo bankovním převodem, takové štěstí neměli.

Banky v Evropské unii obvykle nemají ze zákona povinnost tuto zpětnou platbu provádět. V určitých případech jsou k tomu ale svolné, a to na základě pravidel karetních asociací. „V případě problému by měl spotřebitel co nejdříve kontaktovat svou banku s žádostí o provedení zpětné platby. Žádost je vhodné podpořit relevantními dokumenty, například kopií komunikace s obchodníkem či potvrzením faktu, že se obchodník ocitl v úpadku,“ uzavírá Lukáš Zelený z dTestu.

*Lukáš Zelený, Vanda Jarošová,
Ondřej Tichota, dTest*

Životní pojištění jako výhodné spoření?

Většina lidí se domnívá, že v životních produktech výhodně spoří, ale je tomu opravdu tak? Na co si dát pozor a jak se můžete bránit?

Hned v úvodu bych chtěl upozornit na to, že o spoření nejde. Česká národní banka uvedla v dohledovém benchmarku č. 5/2013, že používání pojmu „spoření“ je klamavé a správně by mělo být uvedeno „investice“ nebo „investování“, neboť na pojistníka (zájemce o pojištění) jsou přenášena investiční rizika. Současně nesmí být zamlčeno, že jde o pojistný produkt a ne o spořicí produkt, ani o produkt důchodového spoření, jak si mnozí mohou myslet. Lidem při uzavření životního pojištění mohou být prezentována různá klamavá označení, jako např. vhodné spoření na důchod, flexibilní nastavení spoření a pojistné složky, ze spořicí složky pojistného si můžete tvořit své vlastní investiční portfolio, životní nebo důchodové pojištění zaměřené na spoření.

Je důležité, aby si zájemci o pojištění uvědomili, že pokud se někdo rozhodne investovat

přes životní pojištění (běžné pojistné), je s tím spojena vysoká nákladovost, se kterou by zájemci měli být řádně seznámeni. V prvním roce či dvou letech trvání investičního životního pojištění se totiž zaplacené pojistné zpravidla spotřebovává na úhradu poplatků či jiných nákladů, jejichž výše závisí na investičním horizontu a druhu pojištění. Návratnost vložených prostředků může být v případě odkupného nulová, a to i v případě pozitivního vývoje hodnoty aktiv. Navíc ze zákona o pojistné smlouvě neplyne právo pojistníka (zájemce o pojištění) na vyplacení finančních prostředků v prvních dvou letech pojištění, není-li v pojistných podmínkách stanoveno jinak. S uzavřením pojistného jsou dále spojeny poplatky strhávané po celou pojistnou dobu včetně daně ze zisku, která je stanovena ve výši 15 %. Mnohdy slychám od lidí, že mají investiční životní pojištění s garantovaným fondem. K tomu mohou jenom dodat, že garantovaný fond negarantuje kapitálovou hodnotu na konci pojistné doby. Současně si musí být potencionální

zájemce vědom i skutečnosti, že pojistné placené pojistníkem (zájemcem o pojištění) se snižuje o část spotřebovanou na krytí rizik. Navíc cena vybraných rizik roste s věkem klienta a ukrájí část z rezerv, které si zájemce v pojistce vytvořil. S ohledem na uvedené okolnosti je vhodné, aby se zájemce o pojištění zamyslel nad tím, zda je životní pojištění na investice to právě ořechové.

Byly zaznamenány případy, kdy byli klienti motivováni do výhodného spoření, během dvou let vložili celé své životní úspory do investičních životních programů a postupně ve dvou letech byly prostředky využity na počáteční nákladovost. V případě, že vám byly zamlčeny skutečnosti a zprostředkovatel vás cíleně připravil o finanční prostředky, můžete spor řešit nově přes finančního arbitra. Na zprostředkovatele, který pochybil, můžete podat stížnost přímo u České národní banky, která zodpovědně dohlíží na finanční sektor. Dodávám, že úkolem životního pojištění je poskytnout finanční ochranu před nečekanými událostmi, jako je smrt, invalidita, pra-

covní neschopnost atd. Bohužel lidé od nich na základě klamavých reklam očekávají zisk, který odpoutává pozornost od hlavního účelu pojištění.

Shrnutí:

• V životním pojištění se nespoří, ale investuje.

- V prvním roce či dvou letech je nejvyšší nákladovost, odkupné může být nula.
- Náklady jsou po celou dobu pojistné doby a zdaňuje se zisk 15 %.
- Kapitál snižuje cena rizik, která roste s věkem klienta (přírozené pojistné).

- Domáhat se práva můžete u finančního arbitra, stížnost můžete podat u ČNB.
- Hlavním účelem životního pojištění je pojištění před nečekanými událostmi.

*Jiří Prášil, poradce finančního trhu,
P-team Rýmařov*

Zajímavosti z přírody

Jaro brzy probudí i mravence

V jesenických horách jsou téměř na každých sto metrech podél lesních cest k vidění různé vysoká mraveniště mravence lesního. V některých lokalitách je to doslova samé mraveniště a tyto lokality také podle toho dostaly svá jména, například turisticky frekventovaná stezka na Mravenecovku.

Mravenec lesní si staví na světlinách a okrajích lesa až jeden metr vysoká kupovitá mraveniště z jehličí a větviček. Uprostřed kupy je zpravidla do hloubky chodbičkami protkaný pařez, ve kterém mravenčí královna původní kolonii založila. V jedné mravenčí kolonii může žít až půl milionu jedinců, přičemž tato kolonie bývá osídlena okolo čtyřiceti let. V okolí kupy jsou patrné cestičky za potravou vyšlapané mnoha generacemi mravenců, někdy vedou

až 200 metrů od hnízd.

Mravenci jsou všežravci. Živí se především medovicí mšic, což je sladká šťáva vylučovaná ze zadečky mšic, které mravenci za poskytování medovice chrání před újmou. Sbírají také mízu ze stromů a jsou to lovci velkého množství hmyzu - housenek i dospělých jedinců, které loví na zemi, na rostlinách a na stromech, přičemž mravenci jedné kolonie zahubí za sezónu až pět milionů kusů hmyzu. Proto jsou pro zdraví ekosystému, ve kterém žijí, a potažmo také pro člověka velmi užiteční.

Dělnice mravence lesního jsou statné, měří 6 až 9 milimetrů, jsou temně hnědé, hrud a přední část hlavy mají tmavě cihlově červenou. Při vyrušení nebo napadení koušou a do poranění vystřikují ze zadečky jed (až

60% kyselinu mravenčí).

Počátkem jara při určité teplotě vylézají mravenci na povrch svého mraveniště, nahřívají svá tělčka a poté jimi vyhřívají vnitřek svého obydlí. Jsou to tzv. teplo-noši. Teprve později se rozlézají po okolí a pouští se také do opra-

vy svých přes zimu poničených obydlí. Při přetrvávajícím teplém počasí to bude jistě letos velmi brzy, kdy sluneční svit a teplo probudí k životu obrovské armády pracovitých ochránců lesa - mravenců.

Foto a text: Zdeňka Marková

Kraj vyhlásil další ročník kulinářské soutěže Jak šmakuje Moravskoslezsko

Jaké jídlo je typické pro Moravskoslezský kraj a zároveň nejlépe chutná? To pomůže odhalit čtvrtý ročník kulinářské soutěže Jak šmakuje Moravskoslezsko, který právě odstartoval.

Úspěšný projekt na podporu gastroturistiky, jehož cílem je objevit původní regionální recepty typické pro Moravskoslezský kraj, pokračuje i letos. Zájemci mohou do 30. června prostřednictvím webových stránek www.msregion.cz „poklady“ našich předků přihlašovat do soutěže. Recepty pak zhodnotí odborná komise a vybere ty nejlepší, jejichž autoři budou oceněni na podzimním gastrofestivalu Jak šmakuje Moravskoslezsko.

„Věřím, že tendence rostoucího počtu soutěžních receptů bude pokračovat a konečně pokročíme hranici stovky zaslaných receptů. Už nyní se těším na čtvrtý díl kuchařky, která z nich bude opět sestavena,“ uvedl náměstek hejtma-

na pro investice a cestovní ruch Ivan Strachoň. Dodal, že letos se příznivci projektu Jak šmakuje Moravskoslezsko mohou těšit i z dalších prezentací provoněných místními specialitami. „Ve spolupráci s partnerskými restauracemi letos připravíme třináct moravskoslezských večerů, plných dobrého jídla a pití, doplněných o zajímavý doprovodný program,“ slíbil náměstek hejtmana Ivan Strachoň.

Upřesnil, že v roce 2013 bylo do soutěže přihlášeno 91 receptů. První místo od odborníků získal „Kiščok od babičky“ Heleny Febrové, druhá byla „Maslovka“ Renaty Konopkové a bronz získala „Vánoční černá mačka“, kterou do soutěže poslala Simona Linartová. Cenu médií si odnesl Přemysl Košut za recept na dýňovou polévku.

„Že jídlo táhne, to je ověřená věc. Všechny nejnavštěvovanější země světa, třeba Francie,

Itálie, Španělsko, na to vsadily. Jíte a pijete bez ohledu na počasí, na architekturu, pamětihodnosti a další atraktivitu. Existuje také něco jako chuťová paměť, člověk automaticky spojuje určitá místa s kulinářskými zážitky. Proto jsme začali vyťahovat z půdy recepty našich babiček,“ vysvětlil náměstek hejtmana Ivan Strachoň.

Nejen on, ale i všichni, kdo recepty vyzkoušeli, tvrdí, že opravdu jde podle nich vařit originálně, levně a zdravě. „Dokazují také, že máme v kraji návštěvníkům co ukazovat, nabídnout jim něco, co jinde nemají,“ konstatoval náměstek hejtmana Ivan Strachoň.

Více informací zájemci najdou na adrese www.jaksmakuje.cz a na www.facebook.com/jaksmakujemoravskoslezsko.

*Bc. Petra Špornová, tisková mluvčí,
odbor kancelář hejtmana kraje*

Kraj vyčlenil na podporu venkova 8 milionů korun

Obce a dobrovolné svazky obcí mohou požádat Moravskoslezský kraj o finanční dotaci. Kraj vyčlenil 8 milionů korun na podporu obnovy a rozvoje venkovských oblastí s cílem přispět k rozvoji občanských aktivit a komunitního života v obcích.

O investiční či neinvestiční dotaci až do výše 250 tisíc korun z Programu obnovy a rozvoje venkova Moravskoslezského kraje 2014 mohou požádat obce do dvou tisíc obyvatel, dobrovolné svazky obcí mohou získat maximálně 150 tisíc korun. Z celkových 8 milionů korun rozdělí kraj 6 milionů obcím a 2 miliony svazkům obcí.

O dotaci mohou zájemci žádat do 31. března. Veškeré informace o podmínkách dotačního programu včetně příloh najdou na webových stránkách kraje www.kr-moravskoslezky.cz v sekci Úřední deska.

Se svými dotazy se také mohou obrátit na kontaktní osoby: Bc. Jana Bartošková, tel. 595 622 327, e-mail: jana.bartoskova@kr-moravskoslezky.cz, a Bc. Petr Zajac, tel.: 595 622 725, e-mail: petr.zajac@kr-moravskoslezky.cz.

Bc. Petra Špornová, tisková mluvčí, odbor kancelář hejtmana kraje

Sport

Sportovní odpoledne pro mladé hokejisty

V úterý 25. února uspořádal Okresní svaz ledního hokeje Bruntál spolu se SVČ Rýmařov sportovní odpoledne pro malé hokejisty na zimním stadionu v Rýmařově. Členové zájmového kroužku v kategorii přípravků, mladších a starších žáků soutěžili v pěti disciplínách. První tři z každé disciplíny byli odměněni dárkovými balíčky a rovněž každý účastník obdržel dárkový balíček, který věnoval OSLH Bruntál. Ceny předával předseda OSLH Bruntál Josef Živčák.

Na závěr sportovního odpoledne měla proběhnout přátelská utkání přípravků i žáků. Bohužel zápasy nemohly být kvůli poruše elektrického osvětlení stadionu uskutečнены. Přesto se sportovní den vydařil a mládež se tak rozloučila se sezónou 2013-2014.

OSLH Bruntál a SVČ Rýmařov touto akcí chtějí podpořit zájem o lední hokej na Rýmařovsku a Bruntálsku. Zároveň děkují všem zúčastněným dětem, rodičům, trenérům a také redakci Rýmařovského horizontu za pořízení fotek ze soutěže.

Martin Ftáček

Okrskové kolo ve vybíjené Preventan cup 2014

Ve čtvrtek 6. března uspořádaly ZŠ Rýmařov a SVČ Rýmařov v tělocvičně na ulici 1. máje okrskové kolo ve vybíjené 4. a 5. tříd. V turnaji se utkala družstva ZŠ Rýmařov, ZŠ Břidličná a ZŠ Bruntál, Školní náměstí. Po velmi vyrovnaných bojích a výkonech zasluhujících velký obdiv se nakonec podařilo zvítězit ZŠ Rýmařov. Rýmařovští volejbalisté postoupili do okresního kola, které se uskuteční na konci měsíce v Krnově. Druhé skončily děti z Bruntálu a na třetím místě školáci z Břidličné.

Foto a text: Jakub Vala, SVČ Rýmařov

Fotbalové jaro klepe na dveře

S příchodem jarních měsíců se pomalu rozjíždí i jarní část fotbalové sezóny TJ Jiskra Rýmařov. Počasí k nám tuto zimu bylo vlídné, a tak se všechna mužstva mohla připravovat nejen v tělocvičně, ale měla možnost naplno využít i areál fotbalového oddílu a zejména hrací plochu s umělou trávou.

Jako první se do bojů o mistrovské body zapojí naše A mužstvo mužů hrající krajský přebor Moravskoslezského krajského fotbalového svazu (MSKFS). Po podzimní části přezimovali na 2. místě těsně za MFK Vítkovice a na jaře je čeká urputný boj o možný postup do divizní soutěže. K prvnímu utkání mužstvo zajíždí v sobotu 22. března do Vendryně. Na domácím hřišti si poprvé zahrají v sobotu 29. března v utkání proti Frýdlantu nad Ostravicí.

V tentýž den se v předzápase představí také dorost, který přivítá na svém hřišti mužstvo FK Stará Bělá. Naši dorostenci hrající krajskou soutěž MSKFS jsou po podzimní části na 1. místě a určitě se na něm budou chtít udržet až do konce soutěže.

Ostatní mužstva klubu hrající okresní soutěže se do bojů zapojí v nadcházejícím měsíci. Muži B odehrají první utkání 6. dubna na domácím hřišti proti Moravskému Kočovu, starší žáci 13. dubna vystoupí na domácím hřišti proti Juventusu Bruntál, mladší žáci začnou až 19. dubna v Krásných Loučkách, starší přípravka 12. dubna v Malé Morávce a naše nejmladší přípravka si na své utkání v Krnově počká do 26. dubna. Všechny výsledky mužstev, rozpisů a potřebné informace o dění v klubu najdete na oficiálních stránkách klubu www.jiskrarmarov.com. Se zahájením jarní části fotbalový klub přijímá i nové členy do všech mládežnických kategorií. Noví zájemci se mohou přihlásit přímo u trenérů jednotlivých mužstev v rámci tréninků. Tréninky přípravků (ročník 2007 až 2003) probíhají každé pondělí a středu od 15.30 do 17.00, tréninky žáků (ročník 2002 až 1999) každé úterý a čtvrtek od 16.00 do 17.30.

FO TJ Jiskra Rýmařov

JAK VYJDE

Další číslo

RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU

bude v prodeji od **28. 3. 2014**

06/2014

Uzávěrka pro vydání

je ve čtvrtek

20. 3. 2014

do 12 hodin

**Těšíme se
na vaše příspěvky!**

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 6. 3. 2014. **Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů.** **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný.
Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. **Vyšlo dne:** 14. 3. 2014.
Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 20. 3. 2014. Další číslo vyjde 28. 3. 2014. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.
Cena 15 Kč

Soukromá řádková inzerce

Prodám samostatný RD v klidné části Rýmařova o velikosti 5+1 (lze rozdělit na 2x 2+1), 2x WC, zastavěná plocha 110 m², užitná plocha 195 m², dvě terasy, garáž a dílna, vytápění UT plynem, napojen na všechny IS, po částečné rekonstrukci (topení, okna, přízemí domu). U domu je zahrada 1340 m², dva skleníky, zahradní chatka a kůlna na náradí. **Cena dohodou. Tel: 608 887 247.**

Prodám RD v Rýmařově na Jesenické ulici. Na zahradě 547 m² je zděná hospodářská budova a udrna. V přízemí domu je garáž, kotelná ÚT na plyn nebo tuhá paliva, koupelna s WC a dvě obytné místnosti. V 1. patře byt 3+1, v podkrovní 2+soc. Dům je zachovalý, 29 let starý, podsklepený. **Cena dohodou. Tel. kontakt: 731 006 108.**

Pronajmu, event. prodám objekt typu okál v obci Tvrdkov. Samostatně stojící, nyní využit jako obchod se smíšeným zbožím. Volný ihned, po úpravách vhodný i k bydlení. **Cena dohodou, tel.: 603 590 163.**

• **Pro sestavení rodokmenu** své rodiny hledám dvě osoby s příjmením Hlinšťák, které by měly žít v Rýmařově a okolí. Prosím, ozvěte se mi. Děkuji. Alexej Hlinšťák, 756 23 Jablůnka 600.

- **Zasklívání balkonů**
- **Zimní zahrady**
- **Plastová okna a dveře**

I-nova CZ, s.r.o.,
Harrachov 10,
Rýmařov
tel. 605 778 117

www.i-nova.cz

STOP
VAŠIM
DLUHŮM

ZAJIŠŤUJEME ODDLUŽENÍ
DLE INSOLVENČNÍHO ZÁKONA

TEL.: 602 545 549; 602 747 312

KONZULTACE ZDARMA
- KANCELÁŘ V RÝMAŘOVĚ

ČCHI-KUNG

Bodhidharma - mezinárodní společnost čchi-kung
nejstarší a nejpropracovanější metoda pro dobré zdraví

KURZ PRO ZAČÁTEČNÍKY

od 2. dubna 2014

Informace a přihlášky :

Studio Sport a zdraví, Žižkova 31, 79501 Rýmařov
tel. 554 212 346, 607 044 831

Soukromá řádková inzerce
JEN ZA 10 KČ!

Středisko volného času Rýmařov zve zájemce do kroužku

BOXU

KAŽDOU STŘEDU V SVČ RÝMAŘOV

8 - 14 let - 16:30 - 18:00
15 - 18 let - 18:00 - 19:30
dospělí - 19:30 - 21:00

Instruktor: Jordi Aparicio Imbernon,
šampión Katalánska (Španělska) v boxu

HOROLEZECKÁ STĚNA

VÝŠKA 8 m
OBVOD 15 m
BOULDER 5,8 m x 3,3 m
PŮJČOVNA

OTEVÍRACÍ DOBA:

PO: 17:30 - 21:00

ÚT - PÁ: 17:00 - 21:00

SO, NE: 15:00 - 21:00

Rezervaci nutno provést
24 hod. předem na
tel.: 554 254 378
mob.: 737 751 283

Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10
WWW.SVCRYMAROV.CZ

Rýmařovské osmitisícovky

1. ročník: Everest

5. dubna 2014

Rychlostní a vytrvalostní závod v lezení

Kategorie: ženy a muži

Lezecká stěna SVČ Rýmařov

Registrace účastníků: 9:00 až 9:50

Start závodu: 10:00

Startovné: 30 Kč

www.horalrymarov.cz

Koncert hudební skupiny

Vitr do dlaně

písně indické, pomalé i rytmické

sobota 29. března v 17 hod.
sál ZUŠ, Divadelní 10,
Rýmařov

vstupné: dobrovolné

součástí koncertu je proti stresové meditační cvičení
www.vitrdothane.cz

toto je plocha 1/4 A4
pro Vaši reklamu

Rýmařovský
horizont
Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ceny plošné inzerce

BAREVNÁ INZERCE

celá strana A4 barevné obálky.....	4 400 Kč
1/2 strany A4 barevné obálky	2 200 Kč
1/4 strany A4 barevné obálky.....	1 100 Kč

ČERNOBÍLÁ INZERCE

celá strana A4	2 000 Kč
1/2 strany A4	1 000 Kč
1/4 strany A4	500 Kč
1/6 strany A4	350 Kč
1/8 strany A4.....	250 Kč

Možnost slevy 10 % při opakovaném zveřejnění inzerce bez grafické úpravy nejméně 5x za sebou. Cena grafického zpracování je podle obtížnosti a velikosti inzerce od 100 Kč.

Soukromá řádková inzerce
Soukromá řádková inzerce je zpoplatněna částkou 10 Kč (max. 250 znaků), za rámeček nebo foto se připlácí 20 Kč.

Tel.: 732 102 489; 554 254 374
E-mail: rymhor@seznam.cz *Redakce*

toto je plocha 1/4 A4
pro Vaši reklamu

**DŘEVAŘSKÁ
A LESNICKÁ
SPOLEČNOST**

KATR a.s.
Potočná 334/5
793 43 Stará Ves
tel.: 554 230 811, fax: 554 230 800
sekretariat@katr.cz, www.katr.cz

PNEUSERVIS

výměna 4 kol + vyvážení
od 260,- Kč
rychlá a kvalitní obsluha

opravy silničních a speciálních vozidel
prodej nafty a benzínu - zaručená kvalita

adresa: ul. Hutní, 793 42 Janovice
tel.: 554 283 032

ČIŠTĚNÍ A OBNOVA FASÁD HOROLEZECKOU TECHNIKOU

NABÍZÍME

- Čištění fasád profesionálním vysokotlakým zařízením
- Likvidace plísní, řas apod.
- Barevná obnova fasády nástřikem

VÝHODY

- Zimní a jarní slevy na provedení
- Prodloužená záruka vč. certifikátu provedení
- Rychlé a levné provedení horolezeckým způsobem

CENOVÁ NABÍDKA NA MÍRU A KONZULTACE ZDARMA po celé ČR
Konzultační technik tel.: 728 540 414, Realizátor tel.: 739459468
vyspra@vyspra.cz www.vyspra.cz

CENA OD 90Kč/m2

referenční práce v Moravském Berouně, Generála Svobody 574

Přijímáme poukázky:
Flexipass, Vitalpass a Dárkový pass
od firmy Sodexo.

V naší lékárně dostanete 30 Kč

a zákaznickou kartu
za váš recept!*

* Platí pro výdej léků na recept, hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

Vánoční doprodej firmy Farmax za výhodné ceny !!!

MaxiCor 70+20 tobolek

Tobolky s obsahem
omega 3 nenasycených
mastných kyselin
z mořských ryb
+ dárek tepelný
polštářek.

Prostax 60+30 tobolek

Přípravek s originální
kombinací rostlinných
extraktů
+ dárek tepelný
polštářek.

Q Max 30+30 tobolek

Tobolky s obsahem 30mg
přírodního koenzymu Q 10
+ dárek rukavice pro
dotykové displeje.

Preventan

V balení 90 tobolek Preventanu Classic pro podporu imunity
a 12 tablet Preventanu Quattro, který pomáhá při bolestech
v krku + dárek tepelný polštářek.

Jaro bez vrásek s Eucerinem

OD 1. 3. 2014 DO 30. 3. 2014 AKČNÍ CENY NA VŠECHNY PŘÍPRAVKY EUCERIN

Hyaluron-Filler, DermoDensifyer, Q10, Volume-Filler a Even Brighten

VŠE ZA JEDNOTNOU CENU:

499 Kč

Využijte výhod zákaznické karty, která vám zaručí 30 Kč slevu na recept.*

Lékárna Avion

nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz
www.lekarna-avion.cz

Otevírací doba:

Po - Pá 8.00 - 12.00 12.30 - 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO
E-shop: www.best-lekarna.cz

Člen sdružení Moje Lékárna **mojelékárna+**